

ÚJHARTYÁN KÖZSÉG
HELYI HULLADÉKGAZDÁLKODÁSI TERVE
2004 – 2008

2004.

**2000. évi XLIII. Tv. és a
126/2003. (VIII.15.) Korm. rendeletek
alapján
készítette:**

**az Ország Közepe Önkormányzati Társulás
megbízásából a
Hazai Térségfejlesztő Rt.**

A Helyi Hulladékgazdálkodási Terv készítői:

**Hazai Térségfejlesztő Rt.
1093 Budapest, Lónyay u. 22.**

Vezető tervező:	Dr. Veres Lajos
Témavezető:	Kovács László
Tervező-szakértő:	Street Gábor
Szakértő:	Szőke Norbert

Tartalomjegyzék

Tartalomjegyzék.....	3
Bevezetés	6
1. A tervezési terület általános bemutatása	9
1.1. Helyi rendeletek	10
1.2. Kommunikáció.....	10
1.3. Értékvédelem	11
1.4. Kapcsolat más településekkel	11
2. A tervezési területen keletkező, hasznosítandó vagy ártalmatlanítandó hulladékok típusai, mennyisége és eredete.....	12
2.1. A keletkező nem veszélyes hulladékok	12
2.2. A keletkező kiemelten kezelendő hulladékok típusa, mennyisége és keletkezési helye	13
2.3. A felhalmozott hulladékok.....	14
2.4. A területre beszállított és a területről kiszállított hulladékok	14
2.5. A területi éves hulladékmérleg bemutatása	15
3. A hulladékkezeléssel kapcsolatos alapvető műszaki követelmények.....	17
3.1. A hulladékgazdálkodási törvényben, valamint a végrehajtási jogszabályaiban meghatározott területi, helyi, egyedi műszaki követelmények, belső műszaki leírások rövid leírása.....	17
3.1.1. Települési szilárd hulladéklerakó.....	17
3.1.2. Hulladékgyűjtő sziget	17
3.1.3. Hulladékgyűjtő udvar.....	17
3.1.4. Települési folyékony hulladékok és iszapok kezelése.....	18
4. Az egyes hulladéktípusokra vonatkozó speciális intézkedések	20
4.1. Kiemelt hulladékáramokra vonatkozó kezelési, begyűjtési, elkülönítési megoldások.....	20
4.1.1. Hulladékolajok	20
4.1.2. Akkumulátorok és szárazelemek	20
4.1.3. Elektromos és elektronikai hulladékok.....	21
4.1.4. Kiselejtezett gépjárművek.....	21
4.1.5. Egészségügyi hulladékok.....	21
4.1.6. Állati eredetű hulladékok	21
4.1.7. Egyéb hulladék.....	22
4.1.8. Inert hulladék	23
4.1.9. Gumi.....	23
4.1.10. Biológiai úton lebomló szerves hulladék	23
4.2. Szelektív hulladékgyűjtési módok	25
4.2.1. Gyűjtőszigetek	25
4.2.2. Szárazelemgyűjtő tartályok.....	25
4.2.3. Lomtalanítás.....	25

4.2.4. Egyéb gyűjtési akciók	25
4.2.5. Visszavételi lehetőségek	26
4.3. Kiemelt hulladékáramokra vonatkozó kezelési, begyűjtési, elkülönítési mennyiségek	26
5. A hulladékok kezelésére alkalmas kezelőtelepek és létesítmények, a kezelésre felhatalmazott vállalkozások.....	27
5.1. A hulladékgyűjtő-szállító rendszer bemutatása	27
5.2. A felhalmozott hulladékok tárolási telephelyeinek, üzemeltetőjének megnevezése, tárolási technológiája, kapacitásának és kihasználtságának bemutatása	29
5.3. A területen folytatott hulladékkezelési (hasznosítási, ártalmatlanítási) tevékenység bemutatása	29
5.4. Fejlesztést vagy felszámolást, illetve rekultiválást igénylő kezelő telepek, illetve lerakóhelyek meghatározása	29
5.5. Komposztáló(k) ismertetése.....	29
5.6. A másodnyersanyag visszanyerés és az újrahasznosítás aránya a tervezési területen.....	29
5.7. A területen keletkező biológiailag lebomló szerves települési hulladékok mennyisége (aránya) és ebből a lerakásra kerülő mennyiség (arány)	30
5.8. A területen keletkező települési folyékony hulladékok és szennyvíziszapok mennyisége, begyűjtése.....	30
5.9. A települési folyékony hulladékok és szennyvíziszapok elhelyezése	30
6. Az elérendő hulladékgazdálkodási célok meghatározása	31
6.1. Hulladékkeletkezés csökkentési célkitűzései, valamint a tervidőszak végére várhatóan keletkező hulladékok összetételi és mennyiségi prognózisa.....	31
6.2. Hulladékhasznosítási célkitűzések a tervezési területen	32
6.2.1. Települési szilárd hulladékok hasznosítási céljai.....	32
6.2.2. Szennyvíziszapok hasznosítási célkitűzései.....	33
6.2.3. Veszélyes hulladékok hasznosítási arányának javítására vonatkozó célkitűzések	33
6.2.4. Építési és bontási hulladékok hasznosítási célkitűzései.....	34
6.2.5. Csomagolási hulladékok begyűjtési és hasznosítási arányai	34
6.3. Az illegális és környezetvédelmileg nem megfelelő tároló, kezelő és lerakótelepek megfelelő üzemmódra fejlesztése, illetve rekultiválása, kármentesítési feladatok elvégzése, felszámolása	34
7. A kijelölt célok elérését, illetve megvalósítását szolgáló cselekvési program	35
7.1. A hulladékok kezelésének racionalizálását elősegítő intézkedések meghatározása külön ágazatok szerinti hulladéktípusok alapján.....	36
7.1.1. A hulladékkeletkezés csökkentésének eléréséhez szükséges beavatkozások lehetőségei, feladatai	36
7.1.2. A hulladékhasznosítás célkitűzésének elérését szolgáló intézkedések meghatározása	37
7.1.3. A környezetvédelmileg nem megfelelő és illegális kezelő, lerakó telepek rekultiválásának,	

felszámolásának feladatai.....	38
7.2. A tervezett intézkedések végrehajtásának sorrendje és határideje.....	39
7.3. A megvalósításhoz szükséges eszközök, megfelelő előkezelő, ártalmatlanító és hasznosító eljárások, berendezések és létesítmények meghatározása.....	39
7.3.1. Hatékony és racionális hulladékgyűjtési szállítási rendszerek kialakítási terve	39
7.3.2. Ártalmatlanító, hasznosító telepek (technológiai, kapacitási és földrajzi telepítési) terve és összehangolása a területfejlesztési (regionális, megyei, kistérségi) tervekkel.....	39
8. A hulladékgazdálkodási tervben foglaltak megvalósításához becsült költségek a tervezési időszakra vonatkozólag.....	40
8.1. A hulladékkeletkezés csökkentésének eléréséhez szükséges beavatkozások tervezett költségei	40
8.2. A hulladékhasznosítás célkitűzésének elérését szolgáló intézkedések tervezett költségei.....	41
8.3. A környezetvédelmileg nem megfelelő és illegális kezelő, lerakó telepek rekultiválásának, felszámolásának tervezett költségei	42
9. A hulladékgazdálkodási tervben foglaltak megvalósításához becsült költségek fedezésére tervezett források	42
Hulladékgazdálkodási jogszabályok jegyzéke.....	43

Bevezetés

A víz, a levegő és a talaj természetes öntisztulása során hosszú időn át „feldolgozta” az odakerült hulladékot anélkül, hogy a közvetlenül vagy a különböző kölcsönhatások során keletkező bomlás- vagy szintézistermékeik a növényekre, az állatokra, és rajtuk keresztül közvetve vagy közvetlenül az emberre károsan hatottak volna. Az elmúlt évtizedekben bekövetkezett városodási, városiasodási változások, továbbá a műszaki-tudományos fejlődés hatására felfokozódott termelési-fogyasztási tevékenység következtében az ember és környezete közötti harmonikus kapcsolat megbomlott.

Az ember – főként pazarló anyagfelhasználása miatt – az indokoltnál nagyobb ütemben sajátítja ki a természeti erőforrásokat.

Az emberi tevékenység – a megváltozott szükségletek kielégítése érdekében – egyre nagyobb mértékben alakítja át a természetből kitermelt anyagokat, a természetes anyagoktól eltérő összetételű termékeket állít elő. A természetidegen anyagok termelésével, ill. elhasználódásával létrejött hulladék egyre nagyobb mennyiségben és térben koncentráltan kerül ki az ökoszisztémákba. Pl. a papír és főleg a természetidegen (műanyag) göngyölegek elterjedése – bár a fajlagos tömegcsökkenés előnyökkel jár – gyakorlatilag megszüntette a korábbi többlet fém-, üveg- és fagöngyölegeknek azokat az előnyeiket, amelyek azok tartósságából, tisztíthatóságából, többszöri felhasználhatóságából stb. származtak.

Mindezeknek a változásoknak a következtében a hulladék vagy nem alkalmas arra, hogy bekapcsolódjék a természetes körfolyamatokba, vagy ha bekapcsolódik, akkor zavarokat okozhat olyan mértékben, hogy hatását a természetes körfolyamatok már nem képesek ellensúlyozni, károsítja a természet elemeit. Továbbá a hulladék közvetlenül, ill. közvetve a természet elemein keresztül veszélyezteti magát az embert is.

A hulladék egyrészt szennyezi valamelyik környezeti elemet (vizet, levegőt, talajt), ezáltal nagy népséget érint, és a hatása sok esetben időben elhúzódó. Másrészt a hulladék egyes alkotórészei beépülnek a növényi és állati szervezetekbe, és a táplálkozási láncokon keresztül végső soron az embert is károsítja. A települési és egyes termelési hulladékok fertőző mikroorganizmusai különböző fertőző betegségek okozói lehetnek.

Az eltávolított hulladék új természeti erőforrásokkal helyettesítendő, és a hulladékban megtestesített anyag, energia és emberi munka elvesztésével a természeti erőforrások igénybevétele is indokolatlanul felgyorsul.

A gazdaságba belépő anyag mennyisége semmit sem mond annak végső sorsáról, és arról, hogy miként járul hozzá az emberek jólétéhez. Sokat árul el azonban, hogy milyen károsodás éri a környezetet a termelésében és fogyasztásában.

A hulladékgazdálkodásnak kulcsszerepe van a környezet minőségének, a természeti értékek megóvásának védelmében és a jól szervezett hulladékgazdálkodás eredményesen szolgálhatja a gazdasági célkitűzéseket is.

A magyarországi hulladékgazdálkodás egyik legfőbb hiányossága, hogy bár a gazdálkodók kötelezve vannak rá, nem rögzítik a begyűjtött hulladék mennyiségét, szerkezetét, összetételére nem végeznek méréseket. Az esetlegesen rögzített adatokat pedig központilag nem kezelik, sőt a rendelkezésre álló adatok sem mindig összemérhetőek, hiszen a mérések nem mindig ugyanazzal az eljárással készültek. Ez alapján nagyon nehéz megbecsülni az egyes települések, körzetek hulladékmennyiségét, illetve minőségét. Az erre alapuló számítások ilyenformán nem is lehetnek pontosak, csak irányadó becslések.

Magyarországon az első környezetvédelmi törvény 1976-ban született, de hatása a törvény keretjellege miatt korlátozott volt. A környezetvédelem társadalmi üggyé válása hazánkban az 1980-as évek második évére tehető. Több éves szakmai vita után a Magyar Országgyűlés 1995-ben fogadta

el a környezetvédelmének általános szabályairól szóló új törvényt (1995. évi LIII. törvény), mely a már meglévő hazai tervezési rendszerek (területrendezés, területfejlesztés, településrendezés, településfejlesztés, stb.) mellett egy új típusú tervezés alapjainak a megteremtését irányozza elő. A Nemzeti Környezetvédelmi Program kidolgozásának részletes előírásait a törvény rögzíti. Ennek alapján az Országgyűlés 83/1997. (IX. 26.) határozata rendelkezett az 1997-2002 közötti időszakra szóló első Nemzeti Környezetvédelmi Programról (továbbiakban NKP-I), és tudomásul vette a megvalósításának általános tervét. A végrehajtás éves intézkedéseit kormányhatározatok hagyták jóvá.

A 2003–2008 közötti időszakra szóló második Nemzeti Környezetvédelmi Program (továbbiakban NKP-II) kidolgozásának alappilléret az NKP-I végrehajtása során felhalmozott tapasztalatok alkotják. Az NKP-I alapvető feladatát teljesítette: kijelölte a magyar környezetpolitika célkitűzéseit és cselekvési irányait, valamint felvázolt egy beavatkozási tervrendszert.

Az NKP-II kidolgozása a legfontosabb hazai és nemzetközi környezetpolitikai alapelvek figyelembevételével történt. Ezen alapelvek három csoportot képeznek:

- A környezetvédelemben mára már hagyományosnak tekintett alapelvek (pl. az elővigyázatosság, a megelőzés, a helyreállítás, a felelősség, az együttműködés, a tájékoztatás, a nyilvánosság és a szennyező fizet elve).
- A fejlett országok környezeti tevékenysége alapján számunkra példaértékűnek tekinthető további alapelvek (a megosztott felelősség; az átláthatóság biztosítása a tervezés, döntéshozás, finanszírozás, megvalósítás és ellenőrzés során; kiszámíthatóság a szabályozásban és a finanszírozásban; számonkérhetőség, világos célok, mérhető teljesítmények; partnerség, szubsidiaritás, addicionalitás, többszörös hasznú intézkedések).
- A legátfogóbb elvek sorába a fenntartható fejlődés alapelvei tartoznak. Ezek részletes kifejtését a Fenntartható Fejlődés Nemzeti Stratégiája tartalmazza majd, amely 2004 végére készül el, figyelemmel a közelmúltban lezárult johannesburgi „Föld Csúcs” eredményeire. Az alapelveket azonban lehetőség szerint már az NKP-II végrehajtásának első éveiben is érvényesíteni kell, ezzel is elősegítve a fenntartható fejlődés irányába történő átmenet társadalmi, gazdasági és környezeti feltételeinek kialakítását.

A 2000. évi hulladékgazdálkodási törvény előírta az Országos Hulladékgazdálkodási Terv (OHT) elkészítését.

2003. augusztus 15-én született meg a 126/2003. Korm. rendelet „A hulladékgazdálkodási tervek részletes tartalmi követelményéről”, amely többek között kimondja, hogy a 2008. végéig hatályos OHT alapján a regionális részeket készítő környezetvédelmi felügyelőségeknek 2003. szeptember közepéig, a településeknek és a rendelet hatálya alá tartozó településeknek és a jelentős mennyiségű hulladékot termelő cégeknek 2004. augusztus elejéig el kell készíteniük saját helyi, illetve egyedi hulladékgazdálkodási terveiket.

2004-ben az Ország Közepe Önkormányzati Társulás települései úgy döntöttek, hogy elkészítetik saját helyi hulladékgazdálkodási terveiket.

A helyi hulladékgazdálkodási terv csakis az önkormányzat üzemeltetésében lévő (felelősségi körébe tartozó) gazdasági szervezeteknél, valamint a lakosság körében keletkező hulladékokra és annak kezelésére vonatkozik.

Jelen hulladékgazdálkodási terv kiindulási/bázis adatait, ahol ez nem került külön megnevezésre, az önkormányzat és a Rethmann Recycling Dabas Kft. biztosította; a bázisév 2003.

A tervezés során rendelkezésre állt:

- Pest Megye Környezetvédelmi Programja
- Közép Magyarországi Régió környezetvédelmi Programja
- Közép Magyarországi Regionális Hulladékgazdálkodási Terv
- A Monori és a Dabasi Kistérség Környezetvédelmi Programja (PESTTERV, 2000.)
- A Monori és a Dabasi Kistérség Környezetvédelmi Programjának energiagazdálkodási kiegészítése (DHV Magyarország Kft., 2002.)
- Dabas Város hulladéklerakó telepének környezetvédelmi felülvizsgálata (Szabó Péter, 2002. december)

1. A tervezési terület általános bemutatása

A Pest megyei Újhartyán a fővárostól 44 km-re délre Dabas kistérségében, a Pilis-alpári homokhát észak-nyugati peremén fekvő település. Területének nagysága 2 824 ha (ebből belterület 174 ha, külterület 2 067 ha). A településen lévő ingatlanok száma 1 050. Lélekszáma: 2 750 fő.

Újhartyán község Pest megye legősibb települései közé tartozik. Nevének első szótagja – Új... - is sejteti, hogy helyén a középkorban is falu volt Hartyán néven. A település a Honfoglalás után – nevének középkori Harquian, Harkyan alakjának Hark tövéből következett – a fejedelmi törzs horkájának (törzsi bírójának) nemzetségi szállásterülete lehetett.

A horka eme téli szállása a 13.századra kismemesi, úgynevezett kuriális faluvá fejlődött és virágzott egészen a törökdúlásig. A falu nevét legelőször V. Ince pápa 1276.V.20-án kelt bullája örökítette meg “villa Harquian” alakban.

A “Hartyáni” nemesi családnév pedig – kezdetben “de Harkian”, később “Hartyáni” alakban – a 15.századtól kezdve sűrűn előfordul oklevelekben, mint tekintetes, nemes Pest vármegye szolgabírái és esküdtei. Sőt, 1597-ben Hartyáni János Pest vármegye alispánja. Ez pedig ebben a megyében, ez idő tájt a legmagasabb közjogi méltóság, mert Pest vármegye főispánja ősi jogon a király volt. A középkori Hartyán falu a török hódoltság első fél évszázadát túlélte.

Végpusztulása – a még 33 Pest megyei faluval együtt – 1593-ban kezdődő, a 15 évesnek is nevezett „hosszú háború” okozta. A pusztulás teljes volt. A török kiűzését egyetlen hartyáni lakos sem élte túl. Ettől kezdve 167 éven át Hartyán lakatlan pusztaság, különböző forrásokban itt-ott “Pusztahartyán” néven bukkan fel.

Az 1700-as évek első felében gróf Grassalkovich Antal (Mária Terézia kamaraelnöke és bizalmasa) vásárolja fel Pusztahartyánt és környékét, ezzel elindítva Hartyán újkori történetét. 1764-ben 40 db – egyenként 50 magyar hold területű – jobbágytelket és 10 db “zsellérnek való földet” hasított ki pusztahartyáni birtokából és magyar, német, szlovák jobbágyokat telepített ide.

A történelmi örökségre és az utóbbi folyamatokra épülő innovatív készség ma ugyanolyan sajátja Újhartyánnak, mint a vallási és etnikai hagyományok reneszánsza, melyek e sajátos és fejlett önképpel bíró társadalom életét akkor is meghatározták, amikor erre a politikai viszonyok lehetőséget még nem biztosítottak.

A falu mindig is a sváb hagyományoknak megfelelően élt. Német nemzetiségi kultúráját, szokásait a mai napig őrzi. Ez megnyilvánul az egyházi, vallási szokásokban, egyéb más ünnepekben, lakodalmakon is. Anyanyelvünket - a németet - mára csak a legidősebb korosztály beszéli, vagy csak érti, de megmaradt és azóta is használjuk zenei anyanyelvünket. Fúvós zenekaraink, táncsoportjaink működnek, melyek egyrészt őrzik a múltat és természetesen eleget tesznek a jelenkor közösségteremtő kulturális életének is. A község hagyományőrző kulturális csoportjai rendszeresen vesznek részt német nemzetiségi rendezvényeken, a község maga is rendez hasonló találkozót

A térség életminőségét mutatja, hogy emelkedik a fővárosból az Újhartyánba és a környező településekre betelepülők aránya. A munkaerőpiacot a szakképzett munkások magas aránya jellemzi.

1.1. Helyi rendeletek

A település környezetvédelemmel kapcsolatos rendeletei:

- 11/2002. (XII. 16.) a köztisztaságról és a szervezett köztisztasági szolgáltatásokról
- 6/2003. (VII. 22.) a többször módosított 15/1999. (IX. 16.) sz. helyi építési szabályzatának módosításáról
- 8/2003. (XI. 28.) a többször módosított 11/2000. (IX. 14.) sz. Településrendezési tervről szóló rendelet módosításáról
- 7/2004. (III. 25.) a települési szilárd hulladék kezelésével kapcsolatos közszolgáltatásról
- 14/2004. (X. 20.) a talajterhelési díjról
- 17/2004.(XII. 16.) a települési szilárd hulladék kezelésével kapcsolatos közszolgáltatásról szóló 7/2004. (III. 25.) számú rendelet módosításáról

Újhartyán a környezetvédelmi programját a Monori és Dabasi kistérségek településeivel közösen készítette el 2002-ben.

A rendeletek a 2000. évi Hgt. törvényben megfogalmazott előírásoknak megfelelnek.

Amennyiben a hulladékgazdálkodással kapcsolatban módosításra kerül, vagy készül új rendelet, véleményezés céljából a Közép-Duna-Völgyi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség (a továbbiakban Környezetvédelmi Felügyelőség, vagy KÖFE) számára meg kell küldeni.

További feladatot jelent, hogy az Országos Hulladékgazdálkodási Terv rövid és hosszú távú stratégiájának és céljainak megfelelően a jelenleg készülő Helyi Hulladékgazdálkodási Tervet 2 évente felül kell vizsgálni közösen a tervezővel, és véleményeztetni kell a szükséges hatóságokkal (első sorban a Környezetvédelmi Felügyelőséggel).

1.2. Kommunikáció

A kommunikáció az önkormányzat számára igen fontos feladatokat támaszt, hiszen a különféle csatornákon keresztül el kell érni mindazon szereplőket (lakosság, vállalkozások, intézmények, gyártók, forgalmazók, ellenőrző szervek), akik részt vesznek a korszerű hulladékgazdálkodási rendszerben. Ezért különösen nagy hangsúlyt kell fektetni a lehetséges csatornák feltárására.

Az önkormányzat átfogó kommunikációs stratégiával nem rendelkezik. A lakosságot faliújságon, hirdetőtáblán és szórólapokkal tájékoztatják. A 8 db (óvoda, iskola, ABC, Hősök tere, Szalma utca, Béla gödör, Polgármesteri Hivatal, Posta) helyszínen kihelyezett faliújság/hirdetőfelület karbantartását, frissítését rendszeresen végzik.

Az Önkormányzati hírek, információk terjesztésére 2 szomszédos településsel (Hernád és Újlengyel) közösen 1000 példányban jelentetik meg a 3 FALU c. önkormányzati újságot.

A településen helyi rádió és televízió nem működik.

A településnek van honlapja: www.ujhartyan.hu.

Lakossági fórumot évente egy alkalommal a Művelődési házban tartanak.

A településen környezetvédelemmel, környezeti neveléssel kapcsolatba hozható helyi civil szerveződés az 1998-ban alakult Faluvédők csoport.

1.3. Értékvédelem

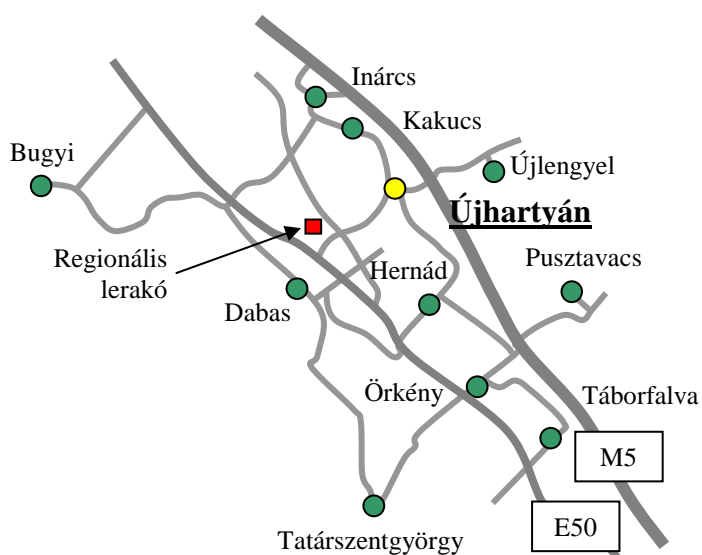
A település területén Nemzeti Park nem húzódik. A település területén Természetvédelmi Terület nem húzódik.

Műemlék neve	Helye
Római Katolikus templom	Fő u. 2.
Római Katolikus kápolna	Külterület
Pusztatemplom	Külterület

1. táblázat
Újhartyán műemlékei

1.4. Kapcsolat más településekkel

A település tagja az Ország Középe Önkormányzati Társulásnak (OKÖT), valamint Ország Középe Többcélú Kistérségi Társulásnak.

1. ábra
A Dabasi statisztikai kistérség települései

2. A tervezési területen keletkező, hasznosítandó vagy ártalmatlanítandó hulladékok típusai, mennyisége és eredete

2.1. A keletkező nem veszélyes hulladékok

Az alábbi táblázat a településen vegyesen gyűjtött hulladékok összes mennyiségét tartalmazza, de nem tartalmazza a szelektív gyűjtés által elkülönített és külön kezelt nem veszélyes hulladékokat. Ezek mennyiségét későbbi táblázatban szerepeltetjük.

Hulladék	Mennyiség (t/év)
Települési szilárd hulladékok	910
Települési folyékony hulladék	** 11 000
Kommunális szennyvíziszap	–
Építési, bontási hulladékok és egyéb inert hulladékok*	170
Mezőgazdasági és élelmiszeripari nem veszélyes hulladékok*	–
Ipari és egyéb gazdálkodói nem veszélyes hulladékok*	–
Összesen	12 080

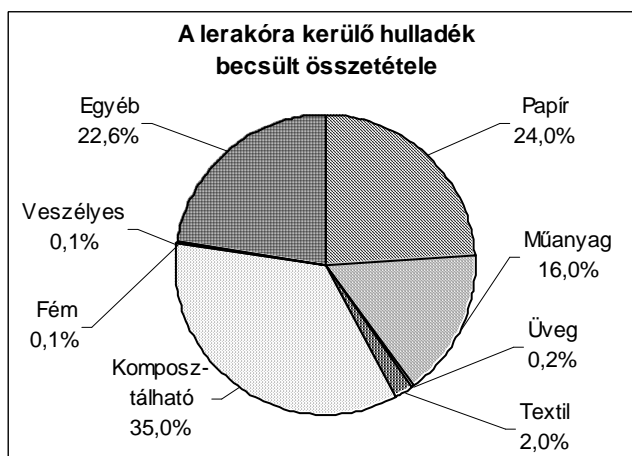
* csak az önkormányzatok üzemeltetésében lévő (felelősségi körébe tartozó) gazdasági szervezeteknél keletkező hulladékokra vonatkozik.

** becslés

2. táblázat

A keletkező nem veszélyes hulladékok típusa és éves mennyisége (2003.)

A Rethmann Recycling Dabas Kft. által üzemeltetett lerakón még nincs mérleg, így a beszállításkor csupán becsülik a hulladék mennyiségét. Ezen adatsorokból került számításra az alábbi hulladék-összetétel:

2. ábra

A lakossági hulladék összetétele a térségben

Forrás: Rethmann Recycling Dabas Kft. – KSH jelentés 2003

2.2. A keletkező kiemelten kezelendő hulladékok típusa, mennyisége és keletkezési helye

Intézmény neve	Intézmény címe	Keletkezett hulladék típusa	Mennyiség* (t/év)
Egészségház	Fő u. 26.	Egészségügyi hulladékok	0,03
Hétvégi és hétközi ügyelet	Fő u. 26.	Egészségügyi hulladékok	0,02
Polgármesteri Hivatal	Fő u. 21.	Papír és karton csomagolási hulladék	0,10
Német nemzetiségű Általános Iskola	Zrínyi u.	Papír és karton csomagolási hulladék	0,20
Napköziotthonos Óvoda	Kossuth u. 2.	Papír és karton csomagolási hulladék	0,10
Művelődési Ház	Hősök tere	Papír és karton csomagolási hulladék	0,10
Faluház	Újsor u. 5.	Papír és karton csomagolási hulladék	0,10
Összesen			0,65

* becslés

3. táblázat

Az önkormányzati és orvosi intézményekben keletkezett, kiemelten kezelendő hulladékok típusa és mennyisége intézményenként (2003.)

Hulladék		Mennyiség (t/év)
Veszélyes hulladékok	Hulladékolajok	–
	Akkumulátorok és szárazelemek	–
	Elektromos és elektronikai hulladékok	–
	Kiselejtezett gépjárművek	–
	Egészségügyi hulladékok	0,05
	Állati eredetű hulladékok	–
	Növényvédőszeres és csomagoló eszközeik	–
	Azbeszt	–
	Egyéb hulladék	–
Nem veszélyes hulladékok	Csomagolási hulladékok összesen	0,60
	Gumi	–
	Szerves bomló hulladék	–
Összesen		0,60

4. táblázat

Az önkormányzati és orvosi intézményekben keletkezett, kiemelten kezelendő hulladékok típusa és összesített mennyisége (2003.)

Hulladék	Mennyiség (t/év)
Papír és karton csomagolási hulladék	0,60
Műanyag csomagolási hulladék	–
Fa csomagolási hulladék	–
Fém csomagolási hulladék	–
Vegyes összetételű kompozit csomagolási hulladék	–
Egyéb, kevert csomagolási hulladék	–
Üveg csomagolási hulladék	–
Textil csomagolási hulladék	–
Összesen	0,60

5. táblázat

Az önkormányzati és orvosi intézményekben tartozó keletkezett csomagolási hulladékok típusa és összesített mennyisége (2003.)

A nem önkormányzati szervezeteknél, vállalkozásoknál keletkezett veszélyes hulladék adatait az illetékes Környezetvédelmi Felügyelőséghez bejelentési kötelezettségük értelmében önkéntes bevallás útján adják meg, elszállításukról maguk gondoskodnak a szükséges engedélyekkel rendelkező szállító, ártalmatlanító cégek bevonásával.

Az önkormányzat felelősségi körébe tartozik a közterületek, belterületi utak tisztántartása is, amelyet közhasznú munkásokkal (7 fő) rendszeresen végeznek el. A közterületi gyűjtődényzeteket hetente ürítik. A rendelkezésre álló eszközállomány megfelelő, fejlesztést nem terveznek ezen a téren.

2.3. A felhalmozott hulladékok

Újhartyán község területén nem került hulladék felhalmozásra.

2.4. A területre beszállított és a területről kiszállított hulladékok

A településre az önkormányzat tudomása szerint semmilyen hulladékot sem szállítanak be. A település határát az alábbi mennyiségű hulladékok lépik át:

Hulladék	Településre beszállított (t/év)	Településről kiszállított (t/év)
Települési szilárd hulladékok	–	910
Települési folyékony hulladék	–	n.a.
Kommunális szennyvíziszap	–	–
Építési, bontási hulladékok és egyéb inert hulladékok*	–	170
Mezőgazdasági és élelmiszeripari nem veszélyes hulladékok*	–	–
Ipari és egyéb gazdálkodói nem veszélyes hulladékok*	–	–
Összesen	–	1 080

*csak az önkormányzatok üzemeltetésében lévő (felelősségi körébe tartozó) gazdasági szervezeteknél keletkező hulladékokra vonatkozik.

** becslés

6. táblázat

A településre beszállított és onnan kiszállított nem veszélyes hulladékok és éves mennyiségük (2003.)

Az önkormányzat felelősségi körébe tartozó, a településre beszállított és onnan kiszállított, kiemelten kezelendő hulladékáramokat és mennyiségüket mutatja be az alábbi táblázat:

Hulladék		Településre beszállított (t/év)	Településről kiszállított (t/év)
Veszélyes hulladékok	Hulladékolajok	–	–
	Akkumulátorok és szárazelemek	–	–
	Elektromos és elektronikai hulladékok	–	–
	Kiselejtezett gépjárművek	–	–
	Egészségügyi hulladékok	–	0,05
	Állati eredetű hulladékok	–	–
	Növényvédőszeres és csomagoló eszközök	–	–
	Azbeszt	–	–
	Egyéb hulladék	–	–
Nem veszélyes hulladékok	Csomagolási hulladékok összesen	–	* 300
	Gumi	–	–
	Szerves bomló	–	–
Összesen		–	0,05

* a szelektív gyűjtőszigeteken képződött hulladék (ld. 4.3. fejezet)

7. táblázat

**A településre beszállított és onnan kiszállított,
kiemelten kezelendő hulladékok és éves mennyiségük (2003.)**

2.5. A területi éves hulladékmérleg bemutatása

A település hulladékmérlege tartalmazza mindazon hulladékok összes mennyiségét, amelyek a területen keletkező hulladékok éves mennyiségéből, és a területre beszállított és onnan kiszállított éves mennyiségekből kerültek kiszámításra.

A „Hasznosítás” oszlopban az anyagában történő hasznosítás került részletezésre, az „Égetés” oszlopban csak azok termikus hasznosítások, amelyet energia nyereség céljából végeztek. Az olyan esetleges égetést, amely nem párosul energiahasznosítással, valamint az egyéb technológiai kezeléseket az „Egyéb kezelt” oszlopban tüntetjük fel.

A térségben keletkezett hulladék alapvetően deponálásra, hasznosításra csak minimális hányada kerül. Égetés vagy egyéb hulladékkezelés a településen nincs.

A kiemelten kezelendő hulladékok közül csak az egészségügyi, a papír, műanyag, valamint üveg hulladékokat érinti. További kiemelten kezelendő hulladék gyűjtésére a területen egy szervnek sincsen jogosultsága.

Hulladék	Hasznosítás		Égetés		Lerakás		Egyéb kezelt		Összesen	
	t/év	%	t/év	%	t/év	%	t/év	%	t/év	%
Települési szilárd hulladékok	46	4,8	–	–	910	95,2	–	–	956	84,9
Települési folyékony hulladék	–	–	–	–	–	–	–	–	n.a.	n.a.
Kommunális szennyvíziszap	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Építési, bontási hulladékok és egyéb inert hulladékok	–	–	–	–	170	100	–	–	170	15,1
Mezőgazdasági és élelmiszeripari nem veszélyes hulladékok	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Ipari és egyéb gazdálkodói nem veszélyes hulladékok	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Összesen	46	4,1	–	–	1 080	95,9	–	–	1 126	100,0

8. táblázat

A nem veszélyes hulladékok éves mennyisége, hulladékmérlege és a kezelési arányok (2003.)

Hulladék	Hasznosítás		Égetés		Lerakás		Egyéb kezelt		Összesen	
	t/év	%	t/év	%	t/év	%	t/év	%	t/év	%
Egészségügyi hulladékok	–	–	–	–	–	–	0,05	100	*0,05	0,1
Papír és karton csomagolási hulladék	6	100	–	–	–	–	–	–	6	13,0
Műanyag csomagolási hulladék	10	100	–	–	–	–	–	–	10	21,7
Üveg csomagolási hulladék	30	100	–	–	–	–	–	–	30	65,2
Összesen	46	99,9	–	–	–	–	0,05	1,1 %	46,05	100,0

* becslés

9. táblázat

A kiemelten kezelendő hulladékok éves mennyisége, hulladékmérlege és a kezelési arányok (2003.)

3. A hulladékkezeléssel kapcsolatos alapvető műszaki követelmények

3.1. A hulladékgazdálkodási törvényben, valamint a végrehajtási jogszabályaiban meghatározott területi, helyi, egyedi műszaki követelmények, belső műszaki leírások rövid leírása

3.1.1. Települési szilárd hulladéklerakó

A településen nem működik szilárd hulladéklerakó.

A településtől 1 km távolságban 1984. és 2003. között az Újhartyán, 072/51 hrsz.-on (környezet: szántó, erdő) szilárd hulladéklerakó működött. A terület nem őrzött. A teljes rekultiváció nem történt meg, tervek még nem készültek. A bezárás idejében elmaradt a környezetvédelmi felülvizsgálat, amelyet 2005. júniusi határidővel az OKÖT településein található felhagyott lerakók közös rekultivációs programjában – a közös környezetvédelmi programmal összhangban – szándékoznak elvégeztetni.

A rekultivációt megelőzően gondoskodni kell a terület környezeti állapotának a felméréséről, hogy a terület állapotáról pontos információkkal rendelkezünk. A rekultivációnál javasolt rétegrend kialakítása:

- bentonitszőnyeg fektetése legalább 10 mm vastagságban;
- geotextil rétegek között PEHD széles térháló, mely biztosítja a csapadékvíz elvezetését;
- gyeprács kitöltve humuszréteggel;
- füvesítés.

3.1.2. Hulladékgyűjtő sziget

A településen gyűjtősziget 3 helyen került telepítésre, amelyek havonta egyszer, szükség esetén havonta kétszer kerülnek ürítésre.

A gyűjtőszigetek üzemeltetésekor az alábbiakat kell figyelembe venni:

- A hulladékgyűjtő udvar és a gyűjtősziget a közszolgáltatás részeként üzemeltethető.
- A hulladékgyűjtő sziget:
 - szabványos vagy erre a célra gyártott speciális edénnyel kell ellátni, minimálisan három hasznosítható hulladék-összetevő elkülönített begyűjtését kell lehetővé tenni
 - elhelyezése történhet közterületen, lakóövezetben, kereskedelmi egységek közelében úgy, hogy alkalmas legyen a gyalogosan történő megközelítésre
 - kihelyezett edényzet zárható, bedobó nyílással ellátott, a gyűjtőjárműhöz illesztett rendszerű legyen;
 - a kialakítását úgy kell megvalósítani, hogy a gyűjtőedényzet célgéppel történő ürítése biztosítható legyen.
 - a begyűjtött hulladékot a gyűjtősziget üzemeltetőjének a gyűjtősziget edényzetéből rendszeresen kell ürítenie, vagy az edényzetet kell cserélnie, és a begyűjtött hulladékot a további kezelést végző telephelyre kell szállítani, valamint nyilvántartásba kell venni.
 - a hulladékgyűjtő sziget edényzetének rendszeres tisztításáról, karbantartásáról és szükség szerinti gyakorisággal történő cseréjéről a gyűjtősziget üzemeltetőjének kell gondoskodnia.

3.1.3. Hulladékgyűjtő udvar

A településen hulladékgyűjtő udvar nem került telepítésre.

3.1.4. Települési folyékony hulladékok és iszapok kezelése

A keletkezett szennyvizet a településen 1997-ben kiépített, jelenleg 19,9 km hosszú csatornahálózaton keresztül vezetik el a Kakucson található Újhartyán – Kakucs szennyvíztisztító telep telepére (Fő út 20.). A rá nem kötésekől eredően keletkezett folyékony hulladék becsült mennyisége 11 000 t/év. A Újhartyánon szennyvíziszap nem keletkezett.

A települési folyékony hulladékok kezelésével kapcsolatban a 213/2001. (XI.14.) Korm. rendelet, az 50/2001. (IV.3.) Korm. rendelet tartalmaz alapvető iránymutatásokat:

- Az ingatlantulajdonos az ingatlanán keletkező települési folyékony hulladékot műszakilag megfelelő (zárt) tartályban köteles gyűjteni, azt a begyűjtésre jogosult hulladékkezelőnek átadni. Az illetékes vízügyi hatóság határozza meg, hogy a települési folyékony hulladék elhelyezésére melyik szennyvíztisztító telep vehető igénybe.
- Az önkormányzat köteles közszolgáltatást biztosítani a települési folyékony hulladék begyűjtésére, a közszolgáltatót helyi rendeletben megnevezni. Az önkormányzat felelőssége a kiválasztás során vizsgálni azt, hogy a szükséges engedélyekkel rendelkezik-e a szolgáltató, és csak azt választhatja, amelyik az összes jogszabályi feltételnek megfelel. A hulladékszállítási tevékenység engedélyköteles tevékenység, mely tevékenységet a környezetvédelmi előírások betartása mellett a hulladék sajátosságait figyelembe vevő speciális szállítójárművel lehet végezni. A tevékenység végzése megfelelő szaktudást és felszereltséget igényel. A szállítást végző felelőssége, hogy a birtokában lévő hulladékot engedéllyel rendelkező kezelőnek adja át további kezelésre.
- A 174/2003. (X. 28.) Kormányrendelet az egyedi szennyvízkezelés nemzeti megvalósítási programjáról szól (a továbbiakban: „B” program).
- A program azt a környezetvédelmi szempontból kívánatos gyakorlatot kívánja elősegíteni, hogy az „A” program¹ keretében nem csatornázott területeken élők szennyvizeinek, illetőleg települési folyékony hulladékoknak kezelését is megfelelő műszaki színvonalú berendezésekben, létesítményekben végezzék és ezek létesítéséhez külső forrásokat vehessenek igénybe. A program 2015-2020-ig megvalósuló fejlesztésekre vonatkozik, és alapvetően a következőekben felsorolt szennyvíztisztítást szolgáló létesítményeket, építményeket határozza meg:

Egyedi szennyvízkezelés:

Az egyedi szennyvízkezelésre lehatárolt területeken olyan egyedi szennyvízkezelési létesítmények (építmények) alkalmazása, amelyek 1-25 lakosegyenértéknek (főnek) megfelelő települési szennyvíz tisztítását és/vagy végső elhelyezését, illetve átmeneti gyűjtését, tárolását szolgálják. Ezek a környezetvédelmi és vízgazdálkodási szempontoktól, illetve a beépítési szokásoktól függően lehetnek: az egyedi szennyvíz-elhelyezési kislétesítmények, az egyedi szennyvíztisztító kisberendezések és az egyedi zárt szennyvíztárolók.

Egyedi szennyvíz-elhelyezési kislétesítmény:

Olyan létesítmény (építmény), amely a környezeti elemek terhelését csökkentve a települési szennyvizek nem közműves elvezetésére-tisztítására és elhelyezésére szolgál, a közműves szennyvízelvezetéssel és -tisztítással egyenértékű környezetvédelmet és életminőséget biztosít. Az egyedi szennyvíz-elhelyezési kislétesítmény a szennyezőanyagok lebontását energia bevitel nélkül végzi. Technológiai elemei: az oldómedence, a kavics/homokszűrő(k), amelyek összességében lehetővé teszik – a földtani közegbe történő végső kibocsátás esetén – a növényzet és a talaj élővilága

¹ Nemzeti Települési Szennyvízelvezetési és -tisztítási Megvalósítási Program, kihirdetve a 25/2002. (II. 27.) Kormányrendelettel

számára a tisztított szennyvizek maradék tápanyagtartalmának hasznosítását, vagy a felszíni vizekben történő ártalommentes elhelyezést.

Egyedi szennyvíztisztító kisberendezés:

Olyan létesítmény (építmény), amely a települési szennyvizek nem közműves elvezetésére-tisztítására és elhelyezésére szolgál, a közműves szennyvízelvezetéssel és -tisztítással egyenértékű környezetvédelmi megoldást biztosít. A szennyezőanyagok lebontását energia bevitel segítségével végző egyedi szennyvíztisztító kisberendezésnek biztosítani kell a szennyvizek szennyezőanyag tartalmának külön jogszabályban előírt mértékű eltávolítását, akár felszíni víz, akár a földtani közeg a befogadó.

Egyedi zárt szennyvíztároló:

Olyan létesítmény (építmény), amely egy vagy több, zártan és vízzáróan kialakított medencéből áll; a szennyvizek ártalommentes gyűjtésére és a szennyvízből keletkező települési folyékony hulladék időszakos tárolására szolgál; az ebben gyűjtött települési folyékony hulladék ártalommentes elhelyezése a rendszeres elszállítás, a hulladékgazdálkodásra vonatkozó külön jogszabályok (értsd: Hgt.) szerint további kezelés után biztosított.

A „B” programban megfogalmazott támogatási rendszer igénybevételének követelménye, hogy a települési önkormányzatnak legyen Települési Szennyvízkezelési Programja, amely arra épül, hogy a nem csatornázott településrészekben megszervezi és üzemelteti a szakszerű egyedi szennyvízkezelési közszolgáltatást. Ezt a lakosság a helyi programnak megfelelően – az egyedi létesítmények alkalmazása esetén – jegyzői engedélyezés alapján veszi igénybe.

A nem veszélyeshulladék-lerakóban, a biológiai, kémiai, illetve hőkezeléssel tartós (legalább 6 hónapig tartó) tárolással vagy más kezeléssel nyert olyan szennyvíztisztításból származó hulladék és csatornaiszap helyezhető el, amelyben a fekáli coli és a fekáli streptococcus szám ml-ben mért mennyisége a kezelés során az eredeti érték 10%-a alá csökkent.

A jogszabályokban meghatározottaktól eltérő, a hulladékkezeléssel kapcsolatos speciális területi, helyi vagy egyedi műszaki követelmények nincsenek.

4. Az egyes hulladéktípusokra vonatkozó speciális intézkedések

Ebben a fejezetben az általános kötelezettségektől eltérő, azon hulladéktípusokra vonatkozó speciális intézkedések kerülnek részletezésre, amelyek elkülönített gyűjtését az önkormányzat célul tűzte ki, valamint gyűjtését a közeljövőben megoldhatónak látja.

4.1. Kiemelt hulladékáramokra vonatkozó kezelési, begyűjtési, elkülönítési megoldások

4.1.1. Hulladékolajok

- A 4/2001. (II.23.) KöM rendelet tartalmazza a hulladékolajok kezelésével kapcsolatos szabályokat.
- Hulladékolajnak minősül bármelyik, az eredeti rendeltetési céljára már nem használható, hulladékká vált ásványolaj alapú kenőolaj, illetve ipari olaj, továbbá a motorolajok, illetve sebességváltó-olajok, valamint a turbinaolajok és a hidraulikaolajok is. A hulladékolajok gyűjtése, tárolása, hasznosítása és ártalmatlanítása – az e rendeletben foglalt eltérésekkel – a veszélyes hulladékokkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről, kezeléséről szóló külön jogszabály rendelkezései szerint végezhető.
- Az a természetes személy, gazdálkodó szervezet, külföldi vállalkozás magyarországi fióktelepe (a továbbiakban: birtokos), aki a tevékenysége során keletkező hulladékolaj hasznosítását vagy ártalmatlanítását a jogszabályokban előírt feltételeknek megfelelően nem tudja elvégezni, köteles a hulladékolajat a kezelési tevékenységek végzésére jogosult gazdálkodó szervezetnek átadni.
- A munkahelyi és az üzemi gyűjtés, tárolás, begyűjtés és szállítás során a hulladékolaj birtokosa hulladékolaját nem keverheti össze más veszélyes hulladékokkal.
- Elsőbbséget kell biztosítani a hulladékolajok regenerálással történő hasznosításának, feltéve, hogy ezt a műszaki és gazdasági körülmények lehetővé teszik. Ha a hulladékolajokat nincs lehetőség hasznosítani, akkor égetéssel történő ártalmatlanításukat kell megvalósítani.
- Energiahordozónak kell tekinteni azokat a hulladékolajokat, amelyek nem tartalmaznak 50 ppm-nél nagyobb koncentrációban PCB-t, illetve PCT-t, továbbá olyan veszélyes szennyező anyagokat, amelyek az égetés során veszélyeztetnék a környezetet.
- Ha a hulladékolajokat energiahordozóként hasznosítják – önmagukban vagy termékkel keverve (együttes égetés) –, akkor égetésük során a mindenkor hatályos, a hulladékok égetésére vonatkozó levegőtisztaság-védelmi jogszabály előírásait kell megtartani.

4.1.2. Akkumulátorok és szárazelemek

- 9/2001. (IV.9.) KöM rendelet az elemek és akkumulátorok, illetve hulladékaik kezelésének részletes szabályairól
- Elem, illetve akkumulátor: elektromos áramforrás, mely kémiai energiát közvetlenül elektromos energiává alakít át, és egy vagy több elsődleges (nem újratölthető) vagy másodlagos (újratölthető) részegységből (cellából) áll
- Tilos a hulladékká vált elemek és akkumulátorok más hulladékba történő keverése.
- Az elemek és akkumulátorok tulajdonosai, birtokosai kötelesek az általuk használt hulladékká vált elemek, akkumulátorok elkülönített gyűjtését megoldani, továbbá a hasznosítást vagy ártalmatlanítást biztosítani közvetlenül vagy jogosultság hiányában a visszagyűjtést végzőnek vagy a kezelésre engedéllyel rendelkező gazdálkodó szervezetnek történő átadással.
- A gyűjtőhelyeken, a visszagyűjtést végző fogyasztói forgalomba hozatali helyeken visszagyűjtött hulladék elemek és akkumulátorok begyűjtéséről, hasznosításáról, illetve ártalmatlanításáról a gyártó köteles a Hgtv. 3. §-ának megfelelően gondoskodni.

- A hulladékká vált savas ólomakkumulátorok, illetve nagy kapacitású lúgos akkumulátorok visszagyűjtése érdekében a fogyasztói forgalomba hozatali hely – külön megállapodás esetén – a tevékenység helyszínén a gyártó által biztosított akkumulátorsavnak ellenálló – nagy kapacitású lúgos akkumulátorok visszagyűjtése esetén lúgálló – megfelelő gyűjtőedényt, gyűjtőkonténert köteles elhelyezni, amelynek fedele csak a gyűjtést végző által nyitható fel.
- Az elemeket és akkumulátorokat az elkülönített gyűjtésre vonatkozóan a jogszabályban előírt jelöléssel kell ellátni.

4.1.3. Elektromos és elektronikai hulladékok

- Az elektromos és elektronikai berendezések hulladékainak visszavételéről, kezeléséről az elektromos és elektronikai berendezések hulladékairól szóló Európai Parlament és Tanács 2003. január 27-i 2002/95/EK és 2002/96/EK irányelvvel harmonizáló 264/2004. (IX. 23.) Korm. rendelet írja elő a követelményeket.

4.1.4. Kiselejtezett gépjárművek

- A hulladékká vált gépjárművekről 267/2004. (IX. 23.) Korm. rendelet írja elő a követelményeket.
- 2006-ig biztosítani kell minden kiselejtezett járműre a bontásból származó alkatrészek újrahasználatát és a maradékok hasznosítását együttesen 85 tömeg %-ban. A kiselejtezett gépjárművek szétbontásával nyert alkatrészek felhasználhatók közvetlenül, illetve válogatva leadhatók a hulladékudvarban.

4.1.5. Egészségügyi hulladékok

A településen egészségügyi intézmény működik, az ott keletkezett veszélyes hulladékok kezeléséről, sorsáról az 1/2002. (I.11.) EüM rendelet az egészségügyi intézetekben keletkező hulladékok kezeléséről szóló rendelet előírásai alapján kell gondoskodni az Önkormányzat felügyelete mellett:

- Egészségügyi hulladék: az egészségügyi ellátásban keletkező humán biológiai anyagok, veszélyes hulladékok és a települési hulladéknak megfelelő hulladékok
- A humángyógyszerek és csomagolásuk hulladékainak kezelésére – a hulladékok jegyzékében foglalt besorolástól függetlenül – a veszélyes hulladékokra vonatkozóan külön jogszabályban előírtak az irányadók.
- Az éles eszközöket szilárd falú, szúrásálló edényzetben, más hulladékot folyadékzáró, mechanikai sérülésnek ellenálló, megtelés után lezárt és már ki nem nyitható eszközökben kell gyűjteni.
- A gyűjtőeszközöket a sárga (fertőzésveszély) színkóddal és a nemzetközi bioveszély jellel kell ellátni.
- Fertőző hulladék szállításánál a veszélyes áruk szállításáról szóló jogszabályok szerint kell eljárni.
- Az egészségügyi intézménynek, ha saját ártalmatlanító berendezéssel nem rendelkezik, a fertőző hulladék folyamatos elszállítására és ártalmatlanítására - erre a tevékenységre engedéllyel rendelkező hulladékkezelővel szerződést kell kötnie.
- Hulladékgazdálkodási felelőst kell kijelölni az egészségügyi intézmények közül

4.1.6. Állati eredetű hulladékok

Az állati hulladékokat jelenleg a Dabasi szilárdhulladék lerakó mellett elhelyezett konténerben gyűjtik – ahol a lakosság elhelyezheti a kisméretű állati hullákat –, és az ATEV Rt. rendszeresen elszállítja. Az OKÖT – a meglévő döngkutak felszámolásával párhuzamosan – tervezi egy szakszerű gyűjtőközpont létesítését az újonnan elkészült Dabasi regionális szilárdhulladék lerakón.

Az állati hulladékokkal kapcsolatos intézkedéseket a 71/2003. (VI. 27.) FVM rendelet szabályozza:

- A rendelet az állati hulladékokat veszélyességétől függően három osztályba sorolja be. Az egyes osztályba sorolt hulladékokra különböző kezelési eljárásokat határoz meg.
- Az 1. osztályba sorolt állati hulladékot külön jogszabály szerint égetőműben történő égetéssel, vagy – az állat-egészségügyi és élelmiszer-ellenőrző állomás (a továbbiakban: állomás) által engedélyezett kezelő és feldolgozó üzemben történt – hőkezelést követően, külön jogszabály szerint égetéssel vagy együttégetéssel kell ártalmatlanítani. Az elhullott, 50 kg-nál nem nagyobb össztömegű, kedvtelésből tartott állatokat, valamint a három hetesnél fiatalabb szopósbárány, kecskegida és borjú hulláját az állati hulladék birtokosa saját telkén a szomszéd telek határvonalától 1,5 m-re elföldelheti, vagy a kedvtelésből tartott állatok kegyeleti temetőjében is eltemetheti a tulajdonos.
- A 2. osztályba besorolt állati hulladékok kezelését az állategészségügyi állomás által engedélyezett kezelő és feldolgozó üzemek végezhetik el, a keletkező fehérjetartamú hulladékot szerves trágyaként vagy talajjavítóként a külön jogszabályokban foglaltak szerint lehet felhasználni, illetve a keletkező hulladékot biogáz vagy komposztáló telepen lehet felhasználni.
- A 3. osztályba sorolt állati hulladékok ártalmatlaníthatóak égetőműben, továbbá hasznosíthatóak kezelő és feldolgozó üzemben.
- A keletkezett állati hulladékot 24 órán belül össze kell gyűjteni, és el kell szállítani állati hulladékgyűjtő helyre, vagy gyűjtő-átrakó telepre, vagy kezelő és feldolgozó üzembe, komposztáló telepre, vagy egyéb engedélyezett létesítménybe.
- 2006. január 1. után elföldelni csak az elhullott, 50 kg-nál nem nagyobb össztömegű kedvtelésből tartott állatokat, az elhullott baromfit, a 3 hetesnél fiatalabb malacot, szopósbárányt, kecskegidát, borjút, évente legfeljebb 50 kg össztömegig, továbbá azon állati hulladékot lehet, melynek szállítása jelentős köz- vagy állat-egészségügyi kockázattal jár.
- Új állati hulladéktemető létesítése nem engedélyezhető. A felhagyott állati hulladéktemető területén 30 évig mezőgazdasági művelést nem szabad folytatni. Ezt a tilalmat a rendelet alapján az ingatlan-nyilvántartásba be kell jegyeztetnie a földrészlet tulajdonosának.

4.1.7. Egyéb hulladék

- 5/2001. (II.23.) KöM rendelet a poliklórozott bifenilek és a poliklórozott terfenilek és az azokat tartalmazó berendezések kezelésének részletes szabályairól
- A PCB-t tartalmazó transzformátorok működtetése csak addig folytatható, amíg a bennük levő PCB eleget tesz a dielektromos követelményekre vonatkozó szabványoknak, illetve előírásoknak, feltéve, hogy e transzformátorok jól működnek és nem szivárognak.
- Tilos az új transzformátorokat PCB-vel, illetve PCB-t tartalmazó folyadékkal feltölteni, továbbá a használatban levőket utánaölteni vagy újratölteni.
- A hulladékká vált PCB, továbbá a PCB-t tartalmazó hulladékok üzemi gyűjtésére, valamint kezelésükre feljogosított gazdálkodó szervezeteknek történő átadására a veszélyes hulladékokkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről szóló rendelet előírásait kell alkalmazni.
- Tilos a PCB más anyagtól történő elkülönítése további felhasználás céljából. A hulladékká vált berendezések megtisztítását és az eltávolított PCB-k ártalmatlanítását legkésőbb 2010. december 31-ig kell végezni.
- A PCB-t tartalmazó berendezések birtokosainak a 6. § szerinti nyilvántartás alapján a berendezések számáról, illetve a bennük levő PCB mennyiségéről és anyagi minőségéről, a berendezések megtisztítását végző, illetve a kezelésre jogosult gazdálkodó szervezeteknek a birtokukban levő hulladékká vált PCB-t tartalmazó és ártalmatlanításra átvett berendezések számáról, eredetéről, a PCB anyagi minőségéről, a PCB tartalmáról, továbbá ha van a birtokukban az elkülönített PCB anyagi minőségéről, mennyiségéről és eredetéről az illetékes

környezetvédelmi felügyelőségnek bejelentést kell tenniük.

- A rendelet hatálya alá tartozó valamennyi, PCB-vel kapcsolatos tevékenység során maradéktalanul be kell tartani az egyéb jogszabályok tűzvédelmi, a munkavállalók egészségét, biztonságát nem veszélyeztető munkavégzésre vonatkozó szabályait és a tevékenységekkel kapcsolatos bejelentési kötelezettségre vonatkozó előírásait.

4.1.8. Inert hulladék

- Az építési törmelék hasznosítási arányát 2008-ig 50%-ra kell emelni.

4.1.9. Gumi

- A gumiabroncs lerakása 2006-tól nem lehetséges, hasznosítását mielőbb meg kell oldani. A termékdíjas bevételekből kialakított gyűjtőrendszer kapacitása elégséges.

4.1.10. Biológiai úton lebomló szerves hulladék

- A 2000. évi Hg. Törvény értelmében a települési hulladéklerakókban ártalmatlanított, biológiai úton lebomló szervesanyag tartalmát az 1995-ben képződött mennyiséghez képest 2004. július 1. napjáig 75%-ra, 2007. július 1. napjáig 50%-ra, 2014. július 1. napjáig 35%-ra kell csökkenteni.
- Elsősorban a települési hulladékban megjelenő biohulladék, valamint a papír lerakását kell fokozatosan csökkenteni.
- 2008-ig ki kell építeni a 10000 főnél nagyobb településeknél az üzemi méretű komposztáló telepeket.
- A biohulladék-kezelő telepen intézkedéseket kell tenni az alábbi káros és esetlegesen veszélyeztető hatások csökkentése érdekében:
 - poremisszió,
 - a szél által elhordott anyagok,
 - zaj és közlekedés,
 - rágcsálók, madarak, kártékony rovarok,
 - káros gázok képződése,
 - azon biohulladék-kezelő telepeknek, amelyek lakóházak közelében helyezkednek el, olyan intézkedéseket kell fogantatniuk, amelyek csökkentik a szaghatást;
 - A szaganyagok elleni, műszaki berendezésekkel történő kezeléseket hatékonyságát a CEN által javasolt dinamikus olfaktometriás módszerrel (MSZ-13-108-85) kell értékelni.
- A komposztáló telep minimális helyszükséglete a kezelni kívánt hulladék mennyiségének és a kezelési módszer megválasztásának függvénye. A komposztáló telep mindhárom területi egységénél – előkezelő tér, komposztáló tér, utókezelő tér -, biztosítani kell a szilárd burkolatú terület kialakítását, és a csurgalékvíz megfelelő elvezetését.
- Az előkezelő térre történik a szerves hulladékok beszállítása, valamint a komposztálás kezdetéig itt történik az előtárolás is. Az előkezelő téren valósul meg a fás jellegű zöldhulladékok aprítása, valamint a különböző biohulladékok keverése, homogenizálása. a bekevert, homogenizált hulladékokat (általában) rakodógép segítségével innen szállítják át a komposztáló térre.
- A komposztáló téren történik a biohulladékok tényleges kezelése, az érlelés. A hulladékokat technológiától függően különböző méretű prizmákba rakják, illetve komposztáló berendezésekbe helyezik. Az érés során biztosítani kell a folyamatban résztvevő mikroorganizmusok életműködéséhez szükséges optimális feltételeket (hőmérséklet, nedvességtartalom, oxigén stb.). A különböző nyitott és zárt rendszerek ezeket a feltételeket a legkülönbözőbb módszerekkel biztosítják, ami a komposztáló tér területigényében is jól tükröződik.

- Az intenzív érés befejeztével a komposztot az utókezelő térre szállítják. Az utókezelő téren a komposzt érettségi fokától függően különböző ideig tart az utóérlelés, majd ezt követően az utókezelés. A komposztot rostálják, illetve a további felhasználástól függően frakcionálják, esetleg zsákolják.
- A biohulladék, aprított zöldhulladék, illetve egyéb szerves hulladékok (kivéve, pl. szennyvíziszapok) térfogattömege: $0,6 \text{ t/m}^3$. A komposztáló-prizmák méretezését legpontosabban a hulladékok térfogata alapján lehet elvégezni.
- Házilag is komposztálható szerves hulladékok:
 - Nyers zöldség és gyümölcsmaradékok, elvirágozott növények,
 - kaszálék, aprított nyeselek, lehullott lomb (kivéve a nem komposztálhatók között felsoroltak)
 - ételmaradékok (a felső rétegben jól elkeverve), kávézacc, kiforrázott tealevelek,
 - fehérítetlen papírfilterek, tojáshéj (meszes talajon csak kis mennyiségben), papír tojástartó, papírzsebkendő, könnyen foszló papír törülköző,
 - állati trágyák, kutyaurülék.
 - A dió-, a tölgy-, az akác-, a vadgesztenye-level és a napraforgószár lassan (1,5-2 év alatt) bomlik le, ezért külön komposztálandók.
- Nem komposztálható – a minőség végett komposztálásra nem javasolt – szerves hulladékok:
 - Fertőzött növényi maradványok (elégetendők!),
 - kemény viaszos levelek (fenyő, magyal),
 - indás vagy futónövények szára, burgonyaszár, gyomok, egész kenyér,
 - papír (kivéve a fent említetteket).

4.2. Szelektív hulladékgyűjtési módok

4.2.1. Gyűjtőszigetek

A településen 3 db szelektív hulladékgyűjtő sziget az alábbi helyeken került telepítésre, amelyeket havonta egyszer, szükség esetén havonta kétszer ürít a Rethmann Dabas Kft.:

- Általános iskolánál,
- Hősök terén,
- Cigleher utcában.

3. ábra

4 frakciós szelektív hulladékgyűjtő sziget

A gyűjtősziget 4 frakció elkülönített gyűjtését teszi lehetővé: fehér üveg, műanyag, papír, színes üveg. A lakosság igen pozitív hozzáállásának köszönhetően és a műanyag palackok térfogatigényéből kifolyólag a műanyagokat gyűjtő edényzet az ürítésnél hamarabb megtelik, ezért a sziget körül is felgyülemlik a hulladék.

Érdemes volna átgondolni és újratárgyalni a szolgáltatóval az edényzetek számát és ürítési gyakoriságát: Javasolt

- még egy edényzetet telepíteni a műanyag palackok számára;
- buzdítani a lakosságot arra, hogy préseljék össze a palackokat;
- a ritkábban megtelő edényzeteket (pl. üveg) ritkábban üríteni, ha pl. dézsmálás nem fenyegeti.

A lakosság véleménye, illetve aggodalma, hogy nem osztott rekeszes szállítójárműbe ürítik a hulladékot, ezért célszerű a gépjárművön bejelölni (felfestett csíkokkal) a frakciókat. Célszerű továbbá tájékoztató szöveggel ellátni a tartályt, hogy a jármű több hulladékfrakció elkülönített gyűjtésére és szállítására alkalmas.

4.2.2. Szárazelemgyűjtő tartályok

A településen szárazelemgyűjtő tartályok nem kerültek kihelyezésre.

4.2.3. Lomtalanítás

Lomtalanítást az önkormányzattal kötött szerződés értelmében a Rethmann Kft. évente 2 alkalommal, tavasszal és ősszel bonyolít le, amelyet a lakosság körében legalább 2 héttel megelőzően meghirdet. A lakoságtól begyűjtött hulladékból kiválogatják a hasznosítható hulladékokat és lehetőség szerint értékesítik. A többi lom deponálásra kerül.

4.2.4. Egyéb gyűjtési akciók

A térségre jellemző az iskolai papírgyűjtés, amelyet adott iskola szervez meg a gyermekek lelkes közreműködésével, és minden esetben kiválasztja a legmegfelelőbb szállítót, valamint átvevőt.

A Föld napja „alkalmából” az iskolások bevonásával a település teljes területén begyűjtik az eldobált hulladékot.

4.2.5. Visszavételi lehetőségek

A tervezési területen hulladékgyűjtő udvar nem található.

4.3. Kiemelt hulladékarámokra vonatkozó kezelési, begyűjtési, elkülönítési mennyiségek

A kiemelten kezelendő hulladékarámok közül csak a csomagolási hulladékok mennyisége ismert. A többi hulladék gyűjtésére a szolgáltató még nem jogosult.

Hulladék		Mennyiség (t/év)
Veszélyes hulladékok	Hulladékolajok	–
	Akkumulátorok és szárazelemek	–
	Elektromos és elektronikai hulladékok	–
	Kiselejtezett gépjárművek	–
	Egészségügyi hulladékok	0,05
	Állati eredetű hulladékok	–
	Növényvédőszeres és csomagoló eszközeik	–
	Azbeszt	–
	Egyéb hulladék	–
Nem veszélyes hulladékok	Csomagolási hulladékok összesen	46,00
	Gumi	–
	Szerves bomló	–
Összesen		46,05

10. táblázat

A települési szilárd hulladéktól elkülönítetten gyűjtött, kiemelten kezelendő hulladékarámok és éves mennyiségük (2003.)

Hulladék	Mennyiség (t/év)
Papír és karton csomagolási hulladék	6
Műanyag csomagolási hulladék	10
Fa csomagolási hulladék	–
Fém csomagolási hulladék	–
Vegyes összetételű kompozit csomagolási hulladék	–
Egyéb, kevert csomagolási hulladék	–
Üveg csomagolási hulladék	30
Textil csomagolási hulladék	–
Összesen	46

11. táblázat

A települési szilárd hulladéktól elkülönítetten gyűjtött, csomagolási hulladékok és éves mennyiségük (2003.)

5. A hulladékok kezelésére alkalmas kezelőtelepek és létesítmények, a kezelésre felhatalmazott vállalkozások

5.1. A hulladékgyűjtő-szállító rendszer bemutatása

A településen a lakossági szilárd hulladék szállítását a Rethmann OKÖT Kft. (2370 Dabas, Szent István u. 133.; tulajdonosi összetétel: 51 % – Hernád, Inárcs, Örkény, Pusztavacs, Táborfalva, Tatárszentgyörgy, Újhartyán, Újlengyel; 49 % – Rethmann Kft.) zárt járművel heti 1 alkalommal, hétfői napon végzi. A hulladékgyűjtő edényzet típusa: 120 literes műanyag kerekes gyűjtőedényzet. A háztartásokban alkalmilag keletkező többlethulladék (de nem lom) gyűjtésére a tulajdonos a szolgáltatótól vásárolt, jelzéssel ellátott műanyagzsákba teheti, amit a szolgáltató elszállít.

4. ábra

A szolgáltató nevével ellátott egységes hulladékgyűjtő edényzet

A település minden része be van kapcsolva a szervezett hulladékgyűjtésbe.

Gyűjtő-szállító jármű típusa	Felépítmény	Kapacitás
MERCEDES ATEGO 1823	VARIOPRESS tömörítő	16 tömör m ³
MERCEDES ACTROSS 1636	Konténeres	3-12 laza m ³ kont.
IVECCO TECTOR	VARIOPRESS tömörítő	13 tömör m ³
IVECCO TECTOR	VARIOPRESS tömörítő	13 tömör m ³

12. táblázat

A kommunális hulladékgyűjtésben alkalmazott gépjárművek

2003. augusztus 4-től a begyűjtött lakossági hulladékot Dabas Város kommunális hulladéklerakójára (Dabas, Öregországút, hrsz. 0108/2) szállítják. A lerakó üzemeltetését 2002. június 1-től végzi a Rethmann Recycling Dabas Kft., főbb feladatai:

- települési hulladékok begyűjtése és szállítása a lerakóba,
- az általa és a társasággal szerződésben álló cégek által begyűjtött kommunális hulladékok lerakással történő ártalmatlanítása,
- a hulladéklerakó telep üzemeltetése, a műszaki, környezetvédelmi feltételek biztosítása,
- a lerakó továbbfejlesztésével és rekultivációjával kapcsolatos feladatok ellátása.

A Rethmann Recycling Dabas Kft. az alábbi típusú és mennyiségű hulladékok begyűjtésére jogosult:

EWC kód	Hulladék megnevezése	Mennyiség (t/év)
02 03 04	Fogyasztásra, illetve feldolgozásra alkalmatlan anyagok	50
03 01 01	Fakéreg és parafahulladék	200
12 01 13	Hegesztési hulladékok	25
12 01 15	Gépi megmunkálás során keletkező iszapok, amelyek különböznek a 12 01 14-től	25
15 01 05	Vegyés összetételű kompozit csomagolási hulladékok	200
15 01 06	Egyéb, kevert csomagolási hulladékok	200
16 03 04	Szervetlen hulladékok, amelyek különböznek a 16 03 03-tól	20
16 03 06	Szerves hulladékok, amelyek különböznek a 16 03 05-től	20
17 01 07	Beton, téglá, cserép és kerámia frakció vagy azok keveréke, amely különbözik a 17 01 06-tól	5 000
19 08 01	rácsszemét	20
19 09 01	Durva és finom szűrésből származó hulladékok	20
19 09 02	Víz derítéséből származó iszapok	20
19 11 06	Folyékony hulladékok keletkezési helyén történő kezeléséből származó iszapok, amelyek különböznek a 19 11 05-től	200
20 01 10	Ruhanemű	10
20 01 11	Textíliák	10
20 01 34	Elemek és akkumulátorok, amelyek különböznek a 20 01 33-tól	10
20 01 36	Kiselejtezett elektromos és elektronikus berendezések, amelyek különböznek a 20 01 21, 20 01 23 és 20 01 35 sz. hulladékoktól	10
20 01 38	Fa, amely különbözik a 20 01 37-től	200
20 01 41	Kéménysöprésből származó hulladékok	10
20 01 99	Közelebbről nem meghatározott egyéb frakciók	50
20 02 02	Talaj és kövek	4 000
20 02 03	Egyéb, biológiailag lebonthatatlan hulladékok	2 000
20 03 01	Egyéb települési hulladékok, ideértve a kevert települési hulladékot is	20 000
20 03 02	Piacokon keletkező hulladékok	200
20 03 03	Úttisztításból származó hulladékok	100
20 03 06	Szennyvíz tisztításából származó hulladékok	50
20 03 07	Lom hulladék	1 000
Összesen		33 650

13. táblázat

A Rethmann Recycling Dabas Kft. által begyűjthető hulladékok

A fenti táblázatban felsorolt hulladékfajták – a jelölt mennyiségkorlát figyelembevételével – szállíthatja a regionális hulladéklerakóra ártalmatlanítás céljából. Kivételt képeznek azon hulladékok, amelyeket engedélyes kezelő szervezetek részére hasznosítás vagy ártalmatlanítás céljából továbbadhatóak. Ezen hulladékokat a KÖFE a szolgáltatónak megküldött engedélyében szabályozza.

A lerakó Dabas külterületén, a várostól ÉNY-i irányban kb. 4-5 km távolságban az Inárcs-Újhartyánt összekötő ún. Öregországút közvetlen közelében – attól DNY-i irányban – fekszik. Tőle 50 m-re ÉNY-i irányban az új regionális lerakó létesült, a másik két irányban erdősávok határolják. A térség gyenge minőségű löszös, homokos termőtalajú, mezőgazdasági művelésre kevésbé alkalmas. A lerakó NY-i sarkától mintegy 200 m-re kezdődik egy belvív elvezető árok, amely a 043/1 hrsz-ú

csatornába kötöttek be. A csatorna lerakóhoz való legrövidebb távolsága 600 m.

A lerakó kialakítása löszös homokdombon történt, a tervező által készített műszaki leírás szerint a felhasznált terület legmagasabb pontjától 7,5 m-re volt a talajvíz. A létesítmény egy szabályos téglalap alapú 250x200 m-es területen úgy került kialakításra, hogy a domb anyagából körbe egy gátat építettek, és a lerakó lemélyítése a környező terepszint alatt kb. 3 m-ig történt. A kivitelezés során természetes vagy mesterséges szigetelőréteget nem alakítottak ki.

A telep kerítéssel rendelkezik, de mérleg nem került ide telepítésre, így a mennyiségi adatok szemrevételezéssel becsült mennyiségek. A hulladéklerakón 2 talajvízfigyelő kút található: I. jelű a bejárat előtt balra az árokban, II. jelű a lerakó hátsó kerítésén kívül lévő.

A 2002. évi környezetvédelmi felülvizsgálata megállapította, hogy a lerakó ezidáig nem okozott káros szennyezést sem a felszíni, sem pedig a felszín alatti vízkészletekben.

Az OKÖT tervezi, hogy a Rethmann OKÖT Kft.-t és a Rethmann Recycling Dabas Kft.-t összevonja.

5.2. A felhalmozott hulladékok tárolási telephelyeinek, üzemeltetőjének megnevezése, tárolási technológiája, kapacitásának és kihasználtságának bemutatása

A területen nem került hulladék felhalmozásra.

5.3. A területen folytatott hulladékkezelési (hasznosítási, ártalmatlanítási) tevékenység bemutatása

A településen használatban lévő szilárd és folyékony hulladéklerakó nem található.

A településen hulladékhasznosítási tevékenység nem folyik.

A településen döngkút/állati temető nem található. Az állati eredetű hulladék gyűjtésére Dabason a lerakó mellett egy konténer került kihelyezésre, amit az ATEV Rt. tököli telephelyére szállít el.

5.4. Fejlesztést vagy felszámolást, illetve rekultiválást igénylő kezelő telepek, illetve lerakóhelyek meghatározása

A településtől 1 km távolságban 1984. és 2003. között az Újhartyán, 072/51 hrsz.-on (környezet: szántó, erdő) szilárd hulladéklerakó működött. A terület nem őrzött. A teljes rekultiváció nem történt meg, tervek még nem készültek. A bezárás idejében elmaradt a környezetvédelmi felülvizsgálat, amelyet 2005. júniusi határidővel az OKÖT településein található felhagyott lerakók közös rekultivációs programjában – a közös környezetvédelmi programmal összhangban – szándékoznak elvégeztetni.

5.5. Komposztáló(k) ismertetése

A településen és a környező településeken komposztáló nem található.

5.6. A másodnyersanyag visszanyerés és az újrahasznosítás aránya a tervezési területen

A szelektíven begyűjtött hulladékokat jelenleg – vonatkozó kezelési engedély és infrastruktúra hiányában – a Rethmann Szolnok Rt.-nek adja tovább válogatásra és értékesítésre. A tervezési területen visszanyerés és újrahasznosítás nincs.

5.7. A területen keletkező biológiailag lebomló szerves települési hulladékok mennyisége (aránya) és ebből a lerakásra kerülő mennyiség (arány)

A településen keletkező biológiailag lebomló szerves települési hulladékokra vonatkozóan pontos adat nem áll rendelkezésre.

5.8. A területen keletkező települési folyékony hulladékok és szennyvíziszapok mennyisége, begyűjtése

A keletkezett szennyvizet a településen 1997-ben kiépített, jelenleg 19,9 km hosszú csatornahálózaton keresztül vezetik el a Kakucson található Újhartyán – Kakucs szennyvíztisztító telep telepére. A csatornázottság 100 %-os, a rákötés 80 %-os. 2005. december 31-ig szeretnék elérni a 100 %-os rákötési arányt. Az összegyűjtött és elvezetett szennyvíz mennyisége 100 000 m³.

A rá nem kötésekből eredően keletkezett folyékony hulladék becsült mennyisége 11 000 t/év. A telepen 43,1 t mennyiségű szennyvíziszap keletkezett.

Folyékony hulladék gyűjtésével és szállításával Forgács János újhartyáni vállalkozó foglalkozik (vállalk. eng.: EV-667917). 2003-ban az M5 autópálya nyomvonalán (a kapuknál keletkezett) összegyűjtött folyékony hulladékból 770 m³-t a Kakucsi szennyvíztisztítóra, 1 720 m³-t pedig Örkényre szállított 5 m³ kapacitású IFA szennyvíz szállító gépjárműjével

5.9. A települési folyékony hulladékok és szennyvíziszapok elhelyezése

A településtől 1 000 m-re, rét környezetben található az Újhartyán – Kakucs községeket kiszolgáló, közös tulajdonú szennyvíztisztító telep (címe: Fő út 20., üzemeltetője: Újhartyán – Kakucs Szennyvíztisztító Kft.). Az 1997-ben üzembe helyezett tisztító telep teljes kapacitása 600 m³/nap, kihasználtsága 90 %, az alkalmazott technológia: NAIRAM. Az előírásoknak nem megfelelő tisztított szennyvizet a Dunavölgyi fő csatorna vezetik el. 2003-ban a telep 173 452 m³ szennyvizet fogadott.

6. Az elérendő hulladékgazdálkodási célok meghatározása

A szelektív hulladékgyűjtés „késedelmes” beindítása miatt nem vállalhatók a Hgt. 56.§-ában rögzített, a hulladékokra vonatkozó országos csökkentési és hasznosítási célkitűzések. Éppen ezért csakis határozottan alacsonyabb értékek tűzhetők ki, amelyek – a leendő rendszer természetéből fakadóan – lassú felfutás mellett teljesülhetnek.

6.1. Hulladékkeletkezés csökkentési célkitűzései, valamint a tervidőszak végére várhatóan keletkező hulladékok összetételi és mennyiségi prognózisa

A keletkező hulladék mennyisége csökkenthető, az ezzel foglalkozó elv a hulladék-megelőzés. A megelőzés módszereit a gazdaságosabb termelési technológiák bevezetésében is, de sokkal inkább a mindennapi életben kereshetjük. Nagy hangsúlyt kell fektetni a környezettudatos gondolkodás, vásárlás szemléletének elterjesztésére, amely hosszabb távon kevesebb csomagolóanyag-hulladék képződéséhez vezethet. Hasonlóképpen kell megtanítani a lakosságot, az intézményeket, vállalkozásokat a szelektív hulladékgyűjtésben való részvételre. Ehhez elengedhetetlen, hogy megfelelő infrastruktúra kerüljön kiépítésre és felkutassák a másodnyersanyagként felvevő helyeket, termelőket.

A hulladékok mennyiségének várható változását az OHT 2008-ra az alábbiak szerint prognosztizálja:

- Települési szilárd hulladékok: +2 %,
- Települési folyékony hulladék: -10 %,
- Kommunális szennyvíziszap (csatornázottság növekedése miatt): +250 %,
- Építési, bontási hulladékok és egyéb inert hulladékok: +2 %,
- Mezőgazdasági és élelmiszeripari nem veszélyes hulladékok: -20 %,
- Ipari és egyéb gazdálkodói nem veszélyes hulladékok: -20 %,

A területre jellemző demográfiai és egyéb helyi viszonyokat (pl. csatornahálózatra történő rákötések növekvő száma) figyelembe véve az alábbiak szerint módosulnak a várható változások, amelyek alapján az alábbi táblázat értékei kerültek meghatározásra:

- Települési szilárd hulladékok: +1,5 %,
- Települési folyékony hulladék: -95 %,
- Építési, bontási hulladékok és egyéb inert hulladékok: +2 %,

Hulladék	2003 (t/év)	2005 (t/év)	2008 (t/év)
Települési szilárd hulladékok	910	917	924
Települési folyékony hulladék	11 000	2 000	500
Kommunális szennyvíziszap	–	–	–
Építési, bontási hulladékok és egyéb inert hulladékok*	170	171	173
Mezőgazdasági és élelmiszeripari nem veszélyes hulladékok*	–	–	–
Ipari és egyéb gazdálkodói nem veszélyes hulladékok*	–	–	–
Összesen	12 080	3 088	1 597

*csak az önkormányzatok üzemeltetésében lévő (felelősségi körébe tartozó) gazdasági szervezeteknél keletkező hulladékokra vonatkozik.

14. táblázat

A képződő nem veszélyes hulladékok mennyiségének várható alakulása

A kiemelten kezelendő hulladékáramok és a csomagolási hulladékok várható mennyiségét a jelenlegi adatok hiányában nagyon nehézkes és esetleg félrevezető volna megbecsülni. Az elterjedő adatszolgáltatási gyakorlatnak köszönhetően az elkövetkezendőkben rendelkezésre álló adatokból lehet majd megbecsülni az értékeket.

Hulladék	Csökkentési		Határidő
	cél	%	
Települési szilárd hulladékok	Lerakott hulladék szervesanyag tartalmának csökkentése	85	2006. július 1.
		80	2008. július 1.
		70	2010. július 1.
		50	2016. július 1.
	Lerakott hulladék csomagolóanyag tartalmának csökkentése	85	2007. július 1.
		60	2010. július 1.
Települési folyékony hulladék	Csatornára rá nem kötött ingatlanok számának csökkentése	0	2005. december 31.
Veszélyes hulladékok	Lerakásra kerülő veszélyes hulladék mennyiségének csökkentése	30	2008. július 1.
Építési, bontási hulladékok és egyéb inert hulladékok*	Lehetőség szerint meg kell találni a környéken a hasznosítási lehetőséget	n.i.	–

*csak az önkormányzatok üzemeltetésében lévő (felelősségi körébe tartozó) gazdasági szervezeteknél keletkező hulladékokra vonatkozik.

15. táblázat
A csökkentési célok összefoglalása

6.2. Hulladékhasznosítási célkitűzések a tervezési területen

Hulladék	Hasznosítási cél	%
Települési szilárd hulladékok	Szervesanyag hasznosítása komposztálással	30
	Csomagolóanyagok hasznosítása	40
Veszélyes hulladékok	Veszélyes hulladék hasznosítása égetőműben	n.a.
Építési, bontási hulladékok és egyéb inert hulladékok	Lehetőség szerint meg kell találni a környéken a hasznosítási lehetőséget	–

16. táblázat
A hasznosítási célok a tervidőszak végéig (2008.)

6.2.1. Települési szilárd hulladékok hasznosítási céljai

A legfőbb cél, hogy a települési szilárd hulladéknak csak azon részei kerüljenek lerakásra, amelyek nem hasznosíthatók. Elméleti számítások alapján mintegy 30-40 %-a hasznosítható lenne a jelenleg lerakott hulladéknak, amelyhez elengedhetetlen az egyes hulladékok elkülönített gyűjtése. Az emberi tényezőt figyelembe véve sajnos a fent említett arány valószínűleg sosem érhető el, de a területen elérhető legmagasabb arányt „ki kell hozni” a rendszerből.

A szelektív hulladékgyűjtés megoldása fontos feladat. Ez a térségben hulladékgyűjtő-szigetek kihelyezésével valósítható meg. A „szigeten” több konténer található a papír-, a műanyag- és a különböző üveghulladékok szeparált gyűjtésére. A lakosság feladata a konténerek megfelelő használata, hogy a begyűjtött hulladékok további hasznosítása megvalósulhasson. A szállítás költségei az Önkormányzatot terhelik.

A legkritikusabb hasznosítási arány a komposztálható, szerves hulladéknál mutatkozik. Számos ingatlanon saját komposztálás folyik ládákban, „trágyadombon”, de ez még mindig olyannyira elenyésző, hogy szinte alig mutatható ki a hasznosított arányban. Fontos szerepet játszik a marketing, hogy bemutassa szükségességét, elterjessze a komposztálási technikákat, rávegye a lakosságot a közreműködésre. A térségben – Dabas Város külterületén – létesítésre kerülő komposztáló telepek majd hozzájárulnak a komposztálás nagyobb méretű megvalósításához, de ehhez meg kell szervezni a zöldhulladékokat begyűjtő rendszert.

Ahhoz, hogy a kitűzött hasznosítási arányok teljesüljenek jelentős marketinget kell lebonyolítani a lakosság felhívása, tájékoztatása érdekében, illetve oktatási programokat beindítani a gyermekek környezettudatos nevelésére.

A gazdálkodó szervezeteknek a keletkező csomagolási, veszélyes, nem veszélyes hulladékok csökkentésére vonatkozó intézkedéseiket a saját egyedi hulladékgazdálkodási terveikben kell kifejteni és rögzíteni.

6.2.2. Szennyvíziszapok hasznosítási célkitűzései

Amennyiben a fent említett komposztáló telep megépül, a térségben keletkező szennyvíziszap nem lerakásra, hanem a lehető legnagyobb arányban komposztálásra kerül (a technológia ismeretének hiányában ez az arány ma még nem megmondható), továbbítva a mezőgazdaság számára.

6.2.3. Veszélyes hulladékok hasznosítási arányának javítására vonatkozó célkitűzések

Az OKÖT-nek még nincs határozott elképzelése, hogy a jövőben keletkező veszélyes hulladékot hogyan kezeljék. Érdemes felkutatni olyan szolgáltatót, akinek van engedélye és gyakorlata a veszélyes hulladékok gyűjtése terén, pl. speciális, osztott teres céljárművel. A rendszer a következőképpen nézhet ki:

A települések között meghatározott gyűjtő túraútvonalon, az önkormányzatokkal előre egyeztetett és a lakosság körében időben meghirdetett időpontban és helyen várja a céljármű a lakosság által addig összegyűjtött és odavitt kiemelten kezelendő hulladékot. Az ilyen speciális túrák nyomán begyűjtésre kerülnének a következő hulladékfajták: szárazelemek, akkumulátorok, fáradt olaj, étkezési zsiradék, festékmaradvány, növényvédő szerek, lejárt szavatosságú gyógyszerek. Ha azt vesszük figyelembe, hogy a települési szilárd hulladékok mintegy 1 %-a veszélyes hulladék, ennek 8-10%-a tűnik reálisnak, hogy begyűjtésre kerüljön – a lakosság „aktív” részvételével. Ehhez természetesen igen széles körű tájékoztatásra van szükség.

Akkumulátorok és szárazelemek

Elsősorban a lakoságnál keletkező veszélyes hulladék begyűjtésére, a forgalmazó helyeken a csere és visszavételi kötelezettségnek megfelelően, a tervezés időszakában készülő jogszabályban előírt formában kell a begyűjtőhelyeket és a begyűjtő rendszert kialakítani. A szárazelemgyűjtő edényzetek kihelyezése csakis zárt és őrzött területen lehetséges, szelektív gyűjtőszigeteknél nem engedélyezett.

Elektromos és elektronikai hulladékok

Az országban jelenleg alakulóban vannak elektronikus hulladékot gyűjtő feldolgozó és hasznosító rendszerek, szerveződések, amelyekhez célszerű csatlakozni. A kezeléssel szülő rendelet a tervezés időszakában egyeztetés illetve elfogadás alatt van.

Egészségügyi hulladékok

Az egészségügyi intézmények mellett biztosítani kell a magánrendelőknél és a házi orvosi ellátás során képződő egészségügyi hulladék rendszeres begyűjtését és kezelését is. A gyógyszertáraknak pedig biztosítani kell a feleslegessé vált, vagy lejárt szavatosságú gyógyszerek visszavételét.

Állati eredetű hulladékok

Az OKÖT – a meglévő döngkutak felszámolásával párhuzamosan – tervezi egy szakszerű gyűjtőközpont létesítését az újonnan elkészült Dabasi regionális szilárdhulladék lerakón.

6.2.4. Építési és bontási hulladékok hasznosítási célkitűzései

A térségben javasolt egy építési-bontási hulladékkezelő-, feldolgozó telepet létesíteni, hogy az építkezési iparnak továbbadva hasznosításra kerülhessen.

6.2.5. Csomagolási hulladékok begyűjtési és hasznosítási arányai

A lakosság körében keletkező csomagolóanyag hulladékok szigeteken történő visszagyűjtése biztosított. A háztartásokban elkülönítve gyűjtők igen pozitív hozzáállásának köszönhetően és a műanyag palackok térfogatigényéből kifolyólag a műanyagokat gyűjtő edényzet az ürítésnél hamarabb megtelik, ezért a sziget körül is felgyülemlik a hulladék.

Érdemes volna átgondolni és újratárgyalni a szolgáltatóval az edényzetek számát és ürítési gyakoriságát: Javasolt

- még egy edényzetet telepíteni a műanyag palackok számára;
- buzdítani a lakosságot arra, hogy préseljék össze a palackokat;
- a ritkábban megtelt edényzeteket (pl. üveg) ritkábban üríteni, ha pl. dézsmálás nem fenyegeti.

A lakosság véleménye, illetve aggodalma, hogy nem osztott rekeszes szállítójárműbe ürítik a hulladékot, ezért célszerű a gépjárművön bejelölni (felfestett csíkokkal) a frakciókat. Célszerű továbbá tájékoztató szöveggel ellátni a tartályt, hogy a jármű több hulladékfrakció elkülönített gyűjtésére és szállítására alkalmas.

A hulladékgyűjtő szigeteken és összegyűlt csomagolóanyag hulladékokat típusuk szerint válogatva, a különböző hasznosítási módoknak megfelelően kell kezelni, továbbadni.

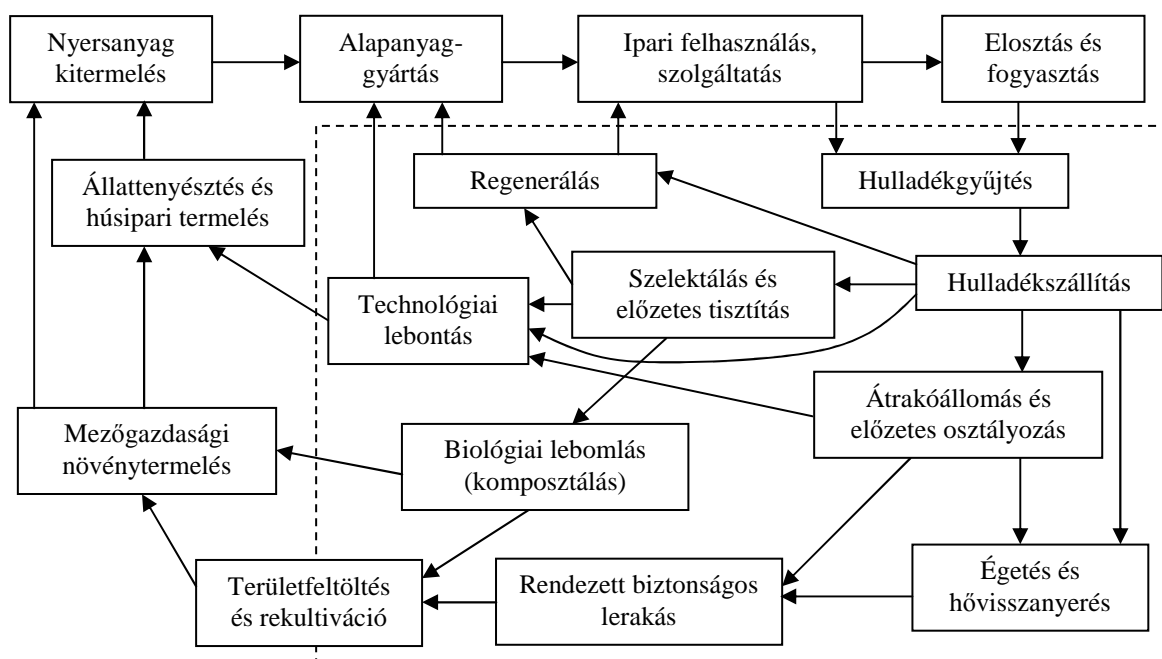
Amint hatályos engedéllyel rendelkezik az újonnan épített regionális szilárdhulladék lerakó, akkor a rajta lévő létesítmények is üzem alá kerülhetnek. Így a szelektív gyűjtőszigetek segítségével begyűjtött hulladékfrakciók értékesítés előtti válogatása már helyben történhet.

6.3. Az illegális és környezetvédelmileg nem megfelelő tároló, kezelő és lerakótelepek megfelelő üzem módra fejlesztése, illetve rekultiválása, kármentesítési feladatok elvégzése, felszámolása

A 072/51 hrsz.-on található bezárt szilárd hulladéklerakó tájbaillesztését az OKÖT településein található felhagyott lerakók közös rekultivációs programjában – a közös környezetvédelmi programmal összhangban – szándékoznak elvégeztetni. Ezzel párhuzamosan megfelelő intézkedésekkel gondoskodni kell az illegális elhelyezés megakadályozásáról.

7. A kijelölt célok elérését, illetve megvalósítását szolgáló cselekvési program

A korszerű hulladékhasznosítást egy komplex körfolyamatként is fölfoghatjuk (ld. 5. ábra), fő vázát a *nyersanyagkitermelés–feldolgozás–gyártás–fogyasztás–gyűjtés–szállítás–válogatás* adja, amely után ismét jó esetben a nyersanyagkitermelés–feldolgozás-hoz érkezünk. A mellékszálón valósul meg a lerakás. Ha a forgalomban lévő mennyiségekkel arányosítanánk a nyilak vastagságát, akkor a jelenlegi rendszert és eredményeket leképezve a külső íven kilencszer vastagabbak volnának, mint a belső íven. A sikeres korszerű hulladékgazdálkodási rendszer célja, hogy a keletkező hulladékok 30-40 %-a „megforduljon” a belső íven, tehermentesítve ezzel a véges kapacitású lerakókat.

5. ábra
Hulladékhasznosítás általános körfolyamata

Forrás: Dr. Árvai J., 1993.

A tervezést sok helyen nehezítette, hogy nem állt rendelkezésre megfelelő és elegendő adat. A szolgáltatót, valamint a vállalkozásokat egyre szélesebb körben kötelezik a hulladék keletkezésével és kezelésével kapcsolatos nyilvántartásra és adatszolgáltatásra. A jövőben ezt az adathiányt pótolni fogják az elkövetkezendő időszakban „bevallott” adatok, amelyek jelen terv 2 év múlva történő felülvizsgálatakor beépülnek és a tervezési adatokat frissítik, aktualizálják, pontosítják.

Az adatok összehasonlítási lehetőséget fogja biztosítani, hogy az elkövetkezendő években a tervezési területen közös a kommunális szolgáltató, aki az adatokat is szolgáltatja.

A biológiailag lebomló anyaghányad lerakási tilalmára vonatkozó előírások ellenőrzési módszere jelenleg még nem került kidolgozásra.

Az OKÖT önkormányzatainak széles körű lehetősége van arra, hogy a meglévő oktatási, közszolgálati intézmények révén az érintettekkel (lakosság), a hulladékgazdálkodással kapcsolatos szemléletformáló, tájékoztató információkat megismertesse. A legnagyobb hangsúlyt a gyermekek tudatformálására, környezeti nevelésére kell fordítani. Ehhez célszerű egy térségi összefogásban megvalósuló, a tervezési időszakra vonatkozó programot kidolgozni, majd levezetni. Valószínűleg külső szakértők bevonása is szükséges. A program költségeit többféle forrásból elő lehet teremteni. Jól irányzott megkeresésekkel helyi és multi vállalkozások, valamint a lakosság hozzájárulhatnak a program sikeréhez.

Országos tapasztalatokat figyelembe véve a kommunális szolgáltató komoly potenciállal bírhat a programok kidolgozására, megvalósítására, amennyiben a megfelelő forrásokat közösen előteremtik, ekkor szakmai felelősi és koordináló feladatokat is elvállalhat.

Jelen hulladékgazdálkodási tervben megfogalmazott „újításokat” be kell vezetni a megfelelő rendelkezésekbe, hogy az érintettek ezáltal kötelezve is legyenek a programban való részvételben – remélhetőleg hozzájárulva a program sikeréhez.

7.1. A hulladékok kezelésének racionalizálását elősegítő intézkedések meghatározása külön ágazatok szerinti hulladéktípusok alapján

7.1.1. A hulladékkeletkezés csökkentésének eléréséhez szükséges beavatkozások lehetőségei, feladatai

Cél	Cselekvési program	Idő-zítés	Érintettek köre	Felelős
Jogi háttér helyi szintű rendezése	Települési Szennyvízkezelési Program megalkotása	2005.	KÖFE	Újhartyán község Önkorm.
Helyi Hulladékgazdálkodási Terv felülvizsgálata	Helyi Hulladékgazdálkodási Terv felülvizsgálata, új adatok beillesztése, elemzése, program szükséges módosítása, aktualizálása	Két-évente	Szolgáltatók, adatszolgáltatók, Külső szakértők, KÖFE	Újhartyán község Önkorm.
Környezet-tudatosság elterjesztése	Tudatformáló, oktatási, tájékoztató program kidolgozása	2005.	OKÖT, Külső szakértők, Oktatási intézmények, Lakosság (gyermekekre fókuszálva), vállalkozások	OKÖT
Szervesanyag-tartalom csökkentése	Lebomló anyaghányad lerakási tilalmára vonatkozó előírások ellenőrzési módszerének kidolgozása	2005.	KÖFE, Külső szakértők, Lakosság, vállalkozások	Újhartyán község Önkorm.
Csomagoló-anyag- tartalom csökkentése	Csomagolóanyag-hányad lerakási tilalmára vonatkozó előírások ellenőrzési módszerének kidolgozása	2005.	KÖFE, Külső szakértők, Lakosság, vállalkozások	Újhartyán község Önkorm.

17. táblázat

A hulladékkeletkezés csökkentését szolgáló intézkedések

7.1.2. A hulladékhasznosítás célkitűzésének elérését szolgáló intézkedések meghatározása

Cél	Cselekvési program	Idő-zítés	Érintettek köre	Felelős
Szelektív hulladék-gyűjtés népszerűsítése	Előadások, workshopok, táborok, erdei iskolák szervezése, tájékoztató, ismeretterjesztő anyagok elkészítése	2005-2008.	OKÖT, Külső szakértők	Újhartyán község Önkorm.
Szelektív hulladék-gyűjtés kiszélesítése	Szolgáltatói szerződés bővítése (gyakoriság, frakciók stb.), díjfizetési rendszer módosítása	2005.	OKÖT, Rethmann Kft.	Újhartyán község Önkorm.
A kiemelten kezelendő hulladékok lerakott mennyiségének csökkentése	A kiemelten kezelendő hulladékok gyűjtési rendszerének kidolgozása, ütemtervnek egyeztetése és üzemeltetése	2005-2008.	Szolgáltató, KÖFE, Lakosság, vállalkozások	Újhartyán község Önkorm.
	Akkumulátorok, szárazelemek, elektronikus hulladékok forgalmazási helyeken a cseréje és visszavétele		Kereskedelem, Lakosság, Gyártók	Forgalmazók
	Egészségügyi hulladékok kezelésre történő átadás „kikényszerítése”		Egészségügyi intézmények (beleértve a magánpraxist is), Lakosság	KÖFE, ÁNTSZ
	Állati eredetű hulladék számára gyűjtőhely kialakítása a gesztor településen		OKÖT, Állategészségügyi állomás, Lakosság, Termelők	Gesztor
Szerves bomló hulladékok és szennyvíz-iszap lerakott mennyiségének csökkentése	Házi komposztáló berendezések pályázat(ok) útján történő beszerzése, ingatlanonkénti kedvezményes telepítése	2005-2008.	OKÖT, Szolgáltató, Külső szakértők, Lakosság, vállalkozások	Újhartyán község Önkorm.
Inert hulladék lerakott mennyiségének csökkentése	Térségi inert- hulladékkezelő-, feldolgozó telep terveinek elkészítése	2005-2008.		OKÖT, gesztor

18. táblázat

A hulladékhasznosítás célkitűzésének elérését szolgáló intézkedések

7.1.3. A környezetvédelmileg nem megfelelő és illegális kezelő, lerakó telepek rekultiválásának, felszámolásának feladatai

Fel kell mérni az illegális, vadlerakó helyeket is, és azok rekultiválásáról, illetve tájba illesztéséről gondoskodni szükséges. Az illegális (vadlerakások) felszámolását 2005. végéig el kell végezni. Amennyiben bizonyos helyeken újra képződik, lehetőség szerint fel kell kutatni a felhalmozódás eredetét, felelősét, ellene eljárást indítani, majd a felszámolást azonnal végrehajta(t)ni.

Az illegális, vagy műszakilag nem megfelelő szennyvíz leürítő helyek környezetvédelmi felülvizsgálatát szintén el kell végezni, a bezárásról gondoskodni szükséges.

A település területén található bezárt szilárd hulladék lerakó utógondozásáról gondoskodni kell.

A rekultiváció folyamata az alábbiak szerint alakul:

- Rekultivációs tervezés,
- Tájba illesztés tervezése,
- Rekultivációt megelőző környezeti állapotfelmérés, felülvizsgálat,
- Környezetvédelmi felülvizsgálati elvégzése,
- Rekultiváció, tájba illesztés megvalósítása,
- Monitoring hálózati kiépítése,
- Utógondozás.

Cél	Cselekvési program	Idő-zítés	Érintettek köre	Felelős
Nem megfelelő, illegális lerakások, telepek felkutatása	Felhalmozott hulladékok, illegális lerakások felkutatása a területen, folyamatos „örjárat”, tájékoztatás (később keletkező illegális lerakások felszámolása azonnal szükséges)	2005-2008.	Civil szervezetek, Lakosság, vállalkozások, KÖFE	Újhartyán Község Önkorm.
Illegális lerakások előfordulásának csökkentése	Lerakási tilalomra és a környezet védelmére felszólító táblák kihelyezése	2005-2008.	OKÖT, PEMÁK	Újhartyán Község Önkorm.
Felhagyott lerakótelep felszámolása, rekultiválása	Újhartyán 072/51 hrsz.-on bezárt/felhagyott lerakások rekultiváció és utómunkálatok szükségességének felülvizsgálata, rekultivációja	2005-2006.	OKÖT, KÖFE	Újhartyán Község Önkorm.

19. táblázat

A környezetvédelmileg nem megfelelő és illegális kezelő, lerakótelepek rekultiválásának, felszámolásának feladatai

7.2. A tervezett intézkedések végrehajtásának sorrendje és határideje

Prioritási rend	Cselekvési program	Határidő	
		Megkezdés	Befejezés
1.	Települési Szennyvízkezelési Program megalkotása	2005.	2005.
	Tudatformáló, oktatási, tájékoztató program kidolgozása	2005.	2005.
2.	Újhartyán 072/51 hrsz.-on bezárt/felhagyott lerakások rekultiváció és utómunkálatok szükségességének felülvizsgálata, rekultivációja	2005.	2006.
	Felhalmozott hulladékok, illegális lerakások felkutatása a területen, folyamatos „őrjárat”, tájékoztatás	2005.	2008.
	Felkutatott felhalmozott hulladékok, illegális lerakások felszámolásáról, rekultivációjáról tanulmány készítése, kivitelezés (később keletkező illegális lerakások felszámolása azonnal szükséges)	2005.	2005.
	Szolgáltatói szerződés (gyakoriság, frakciók stb.), díjfizetési rendszer kidolgozása, módosítása	2005.	2005.
3.	Házi komposztáló berendezések pályázat(ok) útján történő beszerzése, ingatlanonkénti kedvezményes telepítése	2005.	2008.
	A kiemelten kezelendő hulladékok gyűjtési rendszerének kidolgozása, ütemtervének egyeztetése és üzemeltetése	2005.	2008.
	Állati eredetű hulladék számára gyűjtőhely kialakítása a gesztor településen	2005.	2008.
	Lerakási tilalomra és a környezet védelmére felszólító táblák kihelyezése	2005.	2008.
	Előadások, workshopok, táborok, erdei iskolák szervezése, tájékoztató, ismeretterjesztő anyagok elkészítése	2005.	2008.
4.	Lebomló anyaghányad lerakási tilalmára vonatkozó előírások ellenőrzési módszerének kidolgozása	2006.	2006.
	Csomagolóanyag-hányad lerakási tilalmára vonatkozó előírások ellenőrzési módszerének kidolgozása	2006.	2006.

20. táblázat

A fejlesztések, beruházások ütemezése, megkezdésének prioritási rendje és határideje

7.3. A megvalósításhoz szükséges eszközök, megfelelő előkezelő, ártalmatlanító és hasznosító eljárások, berendezések és létesítmények meghatározása**7.3.1. Hatékony és racionális hulladékgyűjtési szállítási rendszerek kialakítási terve**

A hatékony és racionális hulladékgyűjtés szállítási rendszerének kialakítása a szolgáltató elemi érdeke. A települések bejárását úgy alakítja ki, hogy minél kisebb szállítási teljesítményt produkáljon, azaz minél rövidebb útvonalon járja be az ingatlanokat és a településeket. Ehhez korszerű útvonaltervezésre van szükség.

7.3.2. Ártalmatlanító, hasznosító telepek (technológiai, kapacitási és földrajzi telepítési) terve és összehangolása a területfejlesztési (regionális, megyei, kistérségi) tervekkel

A Megyei területfejlesztési koncepció célul tűzte ki:

- a megyei növekvő hulladékmennyiség európai szintű kezelését, szelektív hulladékgyűjtést, kezelést és hulladék újrahasznosítást;
- a környezet potenciálisan veszélyeztető hulladéklerakók megszüntetését, bezárását, megfelelő műszaki védelemmel rendelkező térségi hulladéklerakó létesítését;
- hulladékkezelő és feldolgozó háttéripár megteremtését.

Újhartyánon nem terveznek újabb hulladékártalmatlanítási, -hasznosítási létesítményeket, hanem törekednek a Dabasi Kommunális lerakóhoz csatlakozni. Ezen intézkedés összhangban van az Országos Hulladékgazdálkodási Tervben megfogalmazott ajánlásokkal.

8. A hulladékgazdálkodási tervben foglaltak megvalósításához becsült költségek a tervezési időszakra vonatkozólag

A cselekvési program számos pontját érdemes az OKÖT tagönkormányzataival közösen megtervezni és a költségek fedezésére közös pályázatok útján a forrást előteremteni. Mivel ezen települések közt jelentős az átjárás, az egységes tudatformáló, tájékoztató programok, azonos, eszközök szintén hozzájárul(hat)nak a lakosság közösségi, kistérségi érzetének javulásához, megerősödéséhez.

8.1. A hulladékkeletkezés csökkentésének eléréséhez szükséges beavatkozások tervezett költségei

Cél	Cselekvési program	Időzítés	Tervezett költség (eFt)
Jogi háttér helyi szintű rendezése	Települési Szennyvízkezelési Program megalkotása	2005.	–
Helyi Hulladékgazdálkodási Terv felülvizsgálata	Helyi Hulladékgazdálkodási Terv felülvizsgálata, új adatok beillesztése, elemzése, program szükséges módosítása, aktualizálása *	Két évente	240
Környezet-tudatosság elterjesztése	Tudatformáló, oktatási, tájékoztató program kidolgozása *	2005.	50
Szervesanyag-tartalom csökkentése	Lebomló anyag-hányad lerakási tilalmára vonatkozó előírások ellenőrzési módszerének kidolgozása	2006.	20
Csomagoló-anyag- tartalom csökkentése	Csomagolóanyag-hányad lerakási tilalmára vonatkozó előírások ellenőrzési módszerének kidolgozása	2006.	20
Összesen			330

* az OKÖT településeivel közös költségek lakosságarányos becsült értéke

21. táblázat

A hulladékkeletkezés csökkentését szolgáló intézkedések tervezett költségei (2004-2008.)

8.2. A hulladékhasznosítás célkitűzésének elérését szolgáló intézkedések tervezett költségei

Cél	Cselekvési program	Időzítés	Tervezett költség (eFt)
Szelektív hulladékgyűjtés népszerűsítése	Előadások, workshopok, táborok, erdei iskolák szervezése, tájékoztató, ismeretterjesztő anyagok elkészítése *	2005-2008.	640
Szelektív hulladékgyűjtés elterjesztése	Szolgáltatói szerződés (gyakoriság, frakciók stb.), díjfizetési rendszer kidolgozása	2006.	–
A kiemelten kezelendő hulladékok lerakott mennyiségének csökkentése	A kiemelten kezelendő hulladékok gyűjtési rendszerének kidolgozása, ütemtervének egyeztetése és üzemeltetése	2005-2008.	n.i.
	Akkumulátorok, szárazelemek, elektronikus hulladékok forgalmazási helyeken a cseréje és visszavétele		–
	Egészségügyi hulladékok kezelésre történő átadás „kikényszerítése”		–
	Állati eredetű hulladék számára gyűjtőhely kialakítása a gesztor településen		320
Szerves, bomló anyagok, szennyvíz-iszap lerakott mennyiségének csökkentése	Házi komposztáló berendezések pályázat(ok) útján történő beszerzése, ingatlanonkénti kedvezményes telepítése	2005-2008.	1 000
Összesen			1 960

* az OKÖT településeivel közös költségek lakosságárányos becsült értéke

22. táblázat

A hulladékhasznosítás célkitűzésének elérését szolgáló intézkedések tervezett költségei (2004-2008.)

8.3. A környezetvédelmileg nem megfelelő és illegális kezelő, lerakó telepek rekultiválásának, felszámolásának tervezett költségei

Cél	Cselekvési program	Időzítés	Tervezett költség (eFt)
Nem megfelelő, illegális lerakások, telepek felkutatása	Felhalmozott hulladékok, illegális lerakások felkutatása a területen, folyamatos „őrjárat”, tájékoztatás (később keletkező illegális lerakások felszámolása azonnal szükséges)	2005-2008.	200
Illegális lerakások előfordulásának csökkentése	Lerakási tilalomra és a környezet védelmére felszólító táblák kihelyezése *	2005-2008.	60
Felhagyott lerakótelep felszámolása, rekultiválása	Újhartyán 072/51 hrsz.-on bezárt/felhagyott lerakó rekultiváció és utómunkálatok szükségességének felülvizsgálata, rekultivációja	2005-2006.	n.i.
Összesen			260

* az OKÖT településeivel közös költségek lakosságarányos becsült értéke

23. táblázat

A környezetvédelmileg nem megfelelő és illegális kezelő, lerakótelepek rekultiválásának, felszámolásának tervezett költségei (2004-2008.)

9. A hulladékgazdálkodási tervben foglaltak megvalósításához becsült költségek fedezésére tervezett források

A források előteremtéséhez jó lehetőséget biztosítanak a hazai központi, a regionális, valamint Uniós pályázatok, céltámogatások. Természetesen az alábbi táblázat modellszerűen – a konkrét pályázatok ismeretének hiányában – igyekszik megbecsülni a tervezési időszakra az Önkormányzatot terhelő önerőt, amely esetenként, az adott pályázat kiírásának megfelelően akár 20-25 % is lehet.

Forrás megnevezése	%-os megoszlás	Forrás nagysága (eFt)
Saját erő	10	255
Hitel	–	–
Decentralizált támogatás	–	–
Központi támogatás	20	510
EU támogatás	70	1 785
Egyéb	–	–
Összesen	100	2 550

24. táblázat

Forrástérkép (2004-2008.)

Hulladékgazdálkodási jogszabályok jegyzéke

- 2000. évi XLIII. Törvény a hulladékgazdálkodásról
- 102/1996. (VII. 12.) Korm. Rendelet a veszélyes hulladékokról
- 55/1987. (X. 30.) Mt. rendelet az emberi környezetre veszélyt jelentő egyes anyagok külföldről történő behozataláról
- 11/1991. (V. 16.) KM rendelet a hulladékégetés technológiai kibocsátási határértékeinek és az azok alkalmazására vonatkozó szabályok megállapításáról
- 101/1996. (VII. 12.) Korm. Rendelet a veszélyes hulladékok országhatárokat átlépő szállításának ellenőrzéséről és ártalmatlanításáról szóló, bázelen, 1989. március 22. napján aláírt egyezmény kihirdetéséről
- 241/2000. (XII. 23.) Korm. Rendelet a hulladékkezelési közszolgáltató kiválasztásáról és a közszolgáltatási szerződésről
- 242/2000. (XII. 23.) Korm. Rendelet a települési hulladékkezelési közszolgáltatási díj megállapításának részletes szakmai szabályairól
- 4/2001. (II. 23.) KöM rendelet a hulladékolajok kezelésének részletes szabályairól
- 5/2001. (II. 23.) KöM rendelet a poliklórozott bifenilek és a poliklórozott terfenilek és az azokat tartalmazó berendezések kezelésének részletes szabályairól
- 9/2001. (IV. 9.) KöM rendelet az elemek és akkumulátorok. Illetve hulladékaik kezelésének részletes szabályairól
- 50/2001. (IV. 3.) Korm. rendelet a szennyvizek és szennyvíziszapok mezőgazdasági felhasználásának és kezelésének szabályairól
- 98/2001. (VI. 15.) Korm. rendelet a veszélyes hulladékkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről
- 213/2001. (XI. 14.) Korm. rendelet a települési hulladékkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről
- 241/2001. (XII. 10.) Korm. rendelet a jegyző hulladékgazdálkodási feladat- és hatásköréről
- 271/2001. (XII. 21.) Korm. rendelet a hulladékgazdálkodási bírság mértékéről, valamint kiszabásának és megállapításának módjáról
- 16/2001. (VII. 18.) KöM rendelet a hulladékok jegyzékéről
- 22/2001. (X. 10.) KöM rendelet a hulladéklerakás, valamint a hulladéklerakók lezárásának és utógondozásának szabályairól és egyes feltételeiről
- 8004/2001. (k. Ért. 9.) KöM tájékoztató a 2002. évtől céltámogatásban részesülő térségi szilárdhulladék-kezelő rendszer létesítését szolgáló beruházások fajlagos költségeiről
- 1/2002. (I. 11.) EüM rendelet az egészségügyi intézményekben keletkező hulladék kezeléséről
- 3/2002. (II. 22.) KöM rendelet a hulladékok égetésének műszaki követelményeiről, működési feltételeiről és a hulladékégetés technológiai kibocsátási határértékeiről
- 16/2002. (IV. 10.) EüM rendelet a települési szilárd és folyékony hulladékkal kapcsolatos közegészségügyi követelményekről
- 94/2002. (V. 5.) Korm. rendelet a csomagolásról és a csomagolási hulladék kezelésének részletes szabályairól
- 2/2002. (VII. 9.) KvVm rendelet a titán-dioxid gyártás hulladékairól
- 5/2002. (X. 29.) KvVM rendelet a települési szilárd hulladék kezelésére szolgáló egyes létesítmények kialakításának és üzemeltetésének részletes műszaki szabályairól
- 71/2003. (VI. 27.) FVM rendelet az állati hulladékok kezelésének és a hasznosításukkal készült termékek forgalomba hozatalának állat-egészségügyi szabályairól
- 126/2003. (VIII. 15.) Korm. rendelet a hulladékgazdálkodási tervek részletes tartalmi követelményéről
- 164/2003. (X.18.) Korm. rendelet a hulladékokkal kapcsolatos nyilvántartási és adatszolgáltatási kötelezettségekről
- 264/2004. (IX. 23.) Korm. rendelet az elektromos és elektronikai berendezések hulladékainak visszavételéről
- 267/2004. (IX. 23.) Korm. rendelet a hulladékká vált gépjárművekről